

ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΕΚΣΤΑΙΝ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

(συνέχ. ὅρα προηγ, φυλλ.)

Ἐνταῦθα ἔστη ὁ Ἀκόντιος. Διὰ μέσου τῶν θάμνων ἔρριψε βλέμμα εἰς τὸν γείτονα κήπον, ἔνθα θαύτηρως ἀνὴρ μὲ λευκὴν κυμαινομένην γενειάδα ἠσχολεῖτο κόπτων πικρίας μελαίνας σταφυλάς καὶ καταθέτων αὐτάς εἰς πλησίον τοῦ κείμενον κόφφινον. Παρ' αὐτῷ ἀνεπαύετο, τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν προσθίων ἐπερείδων ποδῶν, κατοικίδιος δασὺς κύων. Ἐνίστε ἤγειρεν ὁ κύων πρὸς τὴν αἰμασίαν τὴν κεφαλὴν μετὰ ἐλαφρῶν γρυλισμῶν.

— Σιώπα, Χειμῶν! εἶπε τέλος ὁ γέρον ἀπειλητικῶς ὑψώσας τὸ δρέπανον καὶ ὁ Χειμῶν ἔκλησεν αὐτὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἤρεμος ἀπέθηκε πάλιν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν προσθίων τοῦ ποδῶν... ζωηρὰ παράστασις τοῦ διστίχου τῆς καλῆς Κορωνίδος.

Ὁ Ἀκόντιος ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν θέαν τοῦ εἰδυλίου ἐκείνου. Ὁ προσήλιος κήπος, ὁ σεβάσμιος, ἀλλὰ καὶ εὐρωστος κηπουρός, ὁ εὐπειθής, ἰσχυρὸς κύων, ἡ ἀφρονος ἡσυχία, ἡ ὑπὲρ πάντα ταῦτα ἐπικρατοῦσα, συνέκινε αὐτὸν ὠφελίμως μετὰ τὰς ποικίλας ταραχώδεις εἰκόνας τῆς ὁδοῦ τοῦ λιμένος.

Αἶφνης ὁ κύων ἀνεπήδησεν καὶ ἀφῆκε βραχὺν χαροποιὸν γρυλισμὸν. Ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ κηποῦ ἐκείνου ἔρχετο παιδίσκη ῥοδόχρουν ἐσθῆτα φέρουσα, ἣν ὀμήσας προὔπηγνεν ὁ Χειμῶν.

— Ἡ Νεαῖρα! εἶπεν ὁ Ἀκόντιος καθ' ἑαυτόν. Ὅταν δὲ εἶδεν αὐτὴν χαιρετῶσαν καὶ ἀντιχαιρετωμένην ὑπὸ τοῦ προσφιλοῦς κυνός, προσέθηκεν ἔτι μᾶλλον σύννους. Ἡ ἐπιστρέφουσα οἴκοι ποιομενίς μου! Μὰ τοὺς θεοὺς πάντας, δὲν ἔννοῶ πῶς μέχρι τοῦδε διέφυγέ με, πόσον τελείως ἀρμόζει τὸ πρόσωπον, τὸ σῶμα, ὁ χαρακτήρ τῆς, πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς φαντασίας μου! Κρῖμα, ὅτι δὲν ἀνῆκει εἰς τὰς κόρας τῆς στρογγύλης πλατείας καὶ ὅτι εἶνε δειλὴ καὶ ιδιόρρυθμος.

Ὁ γέρον ἀπέθηκε τὸ δρέπανον ἐπὶ τῶν σταφυλῶν καὶ ἔτεινε πρὸς τὴν παιδίσκην τὴν δεξιὰν λέγων.

— Καλῶς ἤλθες! Ἐκαμες καλὰς ἐργασίας;

— Ἐξαιρέτους, ἰδέ!

Ἐσυρεν ἐκ τῆς ζώνης τῆς δερμάτινον θυλακίδιον καὶ ἀνοίξασα αὐτὸ παρουσίασεν εἰς τὸν γέροντα νὰ ἴδῃ τὸ περιεχόμενον.

— Χρυσός! εἶπεν οὗτος ἐκπληκτός. Τοῦτο εἶνε πράγματι ὠραία εἰσπραξίς. Ἡ τέχνη σου πληρῶνεται κατὰ τρόπον, ὅστις μέγαμιστᾶ σχεδὸν περίφροντιν.

— Περίφροντιν, διατί;

— Ναι, τὸ καλαισθητὸν καὶ ἡ συναρμογὴ τῶν χρωμάτων τῆς μικρᾶς μου Νεαῖρας εἶνε θεαίως ἀξία τιμῆς... οὐκ ἦτον ὁμοῦ δὲν εἶνε τὰ ἄνθη σου

και τόσο μεγάλης αξίας. Τό περσικόν τούτο χρυσίον εἶνε μᾶλλον διὰ τὸ ὠραϊόν σου πρόσωπον, καὶ ἂν ἡ ἐξέχουσα τῆς Μιλήτου νεολαία οὕτως ἀναμφισβητήτως διαδηλοῖ τὸν θαυμασμόν αὐτῆς....

— Ἀνοησίου, Λαογόρα! διέκοψεν ἡ νεαρὰ παιδίσκη γελῶσα. Ἐνοῶ καλῶς τὴν ιδέαν σου ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ....! Φρονεῖς, ὅτι ἤθελον ποδοπατήσῃ ὄλου μου τοῦ βίου τὴν εὐτυχίαν χάριν ὀλίγων λαμπρῶν καὶ ταραχῶδων ἐτῶν; Πρέπει ἅπαξ διὰ παντός νὰ σοὶ εἴπω τούτο διότι πρὸ πολλοῦ παρετήρησα πῶς τείνουσιν οἱ ὑπαινιγμοὶ σου.

— Τόσω τὸ καλλίτερον, προσέθηκεν ὁ Λαογόρας.

Καὶ πάλιν ὁ κύων ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης εἶχε τὴν κεφαλὴν παρὰ τὸ γόνυ τῆς Νεαίρας ἐπερειδομένην ἀφῆκε γρυλισμόν. Εὐρύνωτος ἀνὴρ, τὸ φαιὸν τῶν κατωτέρων τάξεων ἐνδυμα περιβεβλημένος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κῆπον, δειλὸς προβαίνων, παράδοξον δὲ κατήφειν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπικεχυμένην ἔχων, ἐπὶ δὲ τῇ θέᾳ τῆς Νεαίρας μικρόν τι ταύτην διασκεδάσας.

— Ἐπιτρέπεται; ἠρώτησε διστάζων.

— Χαίροις, Βάϊε, εἶπεν ὁ Λαογόρας, φρονῶ ὅτι γνωρίζεις πόσον εὐάρεστος εἶνε πάντοτε ἡ ἐπίσκεψίς σου.

Προὔχωρησε πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ ἔτεινε ἐγκαρδίως τὴν δεξιάν. Μετ' ὀλιγωτέρας ὅμως προθυμίας καὶ πῶς δυσάρεστος ἔτεινε καὶ ἡ Νεαίρα τὴν ἰδικήν της.

— Τί σὲ ὀδηγεῖ ἐνταῦθα τοιαύτην ὥραν; ἠρώτησεν ὁ γέρον, σὲ τῶν πάντων ἐργατῶν ἀκονότατον;

— Ἀπρόοπτος τῆς τύχης περίστασις, ἀπεκρίθη ὁ Βάϊος. Φαντασθῆτε, ἐξηκολούθησε στρέψας ἐταστικὸν πρὸς τὴν Νεαίραν βλέμμα, πρὸ ἡμισείας ὥρας διήλθον ἐπὶ τοῦ ἄρματος των πρὸ τοῦ σιδηρουργείου μου ὁ ἄρχων Χαριδῆμος μετὰ τῆς θυγατρὸς του Κυδίππης. Μετέβαινον εἰς τὸν λιμένα ὅπου ὀρμουσὶν αἱ δύο χρυσοποικιλτοὶ τῆς πόλεως τριήρεις. Λέγεται ὅτι ἀπέρχεται δι' ἐργασίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν Σάμον. Τριάκοντα περίπου βήματα μακρὰν τοῦ ἐργοστασίου μου ἐθραύσθη ὁ ρυμὸς τοῦ ἄρματος. Οἱ ἵπποι πτοηθέντες ἐξ Ἀφρικανικοῦ λέοντος, ὅστις ἐντὸς σιδηροῦ κλωβοῦ μετεφέρετο εἰς τὸν λιμένα, ἀνεπήδησαν ἀποτόμως πρὸς τὰ πλάγια. Οὕτως ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα... πρὸς εὐτυχίαν ὅμως ἰδικήν μου, διότι ἔσπευσα ἀμέσως ἐσταμάτησα τοὺς τρέμοντας καὶ φρυάττοντας ἵππους καὶ προσεφέρθη νὰ διορθώσω ἀμέσως τὴν βλάβην. Εἶχον ἴδῃ ἔτοιμον ἐν τῷ ἐργοστασίῳ μου ρυμὸν καταλλήλου μεγέθους. Κολλοὶ καὶ σκαλμοὶ ἐν θραχίᾳ ἀφῆρέθησαν καὶ συντόμως ὡς Ἡρακλῆς μετεχημιζόμεν τὴν στίβαν λαβίδα. Μετ' οὐ πολὺ, καὶ συντομώτερον τῆς διηγήσεώς μου, ὁ νέος ρυμὸς, εὐτελέστερος μὲν τοῦ θραυ-

σθέντος, ἀλλ' ἱκανῶς κελῶς, ἦτο προσηρμοσμένος εἰς τὸ ἄρμα καὶ ὁ ἄρχων ἠδύνατο νὰ συνεχίσῃ τὸν πρὸς τὸν λιμένα δρόμον του. Πρὶν ἢ ὅμως δώσῃ εἰς τὸν ἠνίολον τὴν διαταγὴν νὰ προχωρήσῃ ἐνεχειρισέ μοι τρία χρυσᾶ Περσικά. Φαντασθῆτε! τρία διὰ τὴν μετρίαν ταύτην ἐργασίαν! Ὡραία προσθήκη εἰς τὰς οἰκονομίας μου! Τί φρονεῖς Νεαίρα;

— Πρέπει νὰ ἦσαι πύχαριστημένος ἐκ τῆς σημερινῆς ἡμέρας, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ἡ παιδίσκη. Εἶθε ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις νὰ διέρχηται συχναίς ὁ Χαριδῆμος διὰ τοῦ ἐργοστασίου σου.

— Εἶθε, ἐὰν δύναται τις νὰ ἱκετεύσῃ ὑπὲρ τούτου τοὺς θεοὺς. Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν γέροντα ἐξηκολούθησε. Δὲν ἀγανακτεῖς κατ' ἐμοῦ, Λαογόρα ἐὰν σὰς ἠνόχησα; Εἶχον ὅμως ἀνάγκην ἀέρος, ὧφειλον νὰ σὰς ἀνακοινώσω τὸ ἀνέλπιστον τούτο συμβῆάν μου.

Ὁ Λαογόρας ἐξεδήλωσε τὴν εὐάρεσκίαν αὐτοῦ, ἤγειρε τὸν κόφφινον, ἐφ' οὗ ἔκειτο αἱ κοπέσαι σταφυλαί, προσέκλινε πατρικῶς καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὴν οἰκίαν μειδιῶν καὶ λέγων.

— Εἰπέτε τα μόναι σας μὲ τὴν Νεαίραν, ἐγὼ ἔχω διαθέσει νὰ κοιμηθῶ ὀλίγον. Εἰς τὴν ἡλικίαν μου κοπιᾶζει καὶ ἡ ἐλαφροτάτη ἐργασία καὶ ἀπαυδᾷ τὸν ὀδοντοκοντούτην γέροντα.

Ἡ Νεαίρα ἔδακνε τὰ χεῖλη. Ἐφαίνετο ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐπανέλθῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὰ δωμάτιά της. Τὸ ἱκετευτικὸν βλέμμα, ὅπερ ὁ Βάϊος ἔριψε πρὸς αὐτήν, ἐκίνησε τὴν συμπάθειάν της καὶ ἔμεινε.

— Πόσον εὐχριστός εἶνε ἀκόμη! εἶπεν ὁ Βάϊος προσβλέπων τὸν ἀπερχόμενον γέροντα.

— Ἦτο πάντοτε δι' ὄλου του τοῦ βίου μέτριος καὶ ἐργατικὸς, ἀντίειπεν ἡ Νεαίρα πικρῶς.

— Ἐργατικὸς... δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ;

— Ἄλλ' εἶσαι καὶ οἰνοπότης.

Ὁ Βάϊος προσέκλινε περίλυπος τὴν κεφαλὴν καὶ προσέθηκε σύννοος.

— Ναί! Ἄλλ' ἀφ' ὅτου ἐγνώρισα τὴν Νεαίραν.

— Δίαν κολακευτικὸν διὰ τὴν Νεαίραν. Ἐν τοσούτῳ ὁ Λαογόρας φαίνεται ἰσχυρότερός σου κατὰ τὸν χαρακτῆρα, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ γνωριμία μου δὲν ἐξήσκησε τόσον κακὴν ἐπιρροήν.

— Ἐκείνος καὶ ἐγὼ! εἶπε στενάζων ὁ νέος ἀνὴρ. Εκείνος ἠδύνατο νὰ ἦνε πάππος σου.

— Τί σημαίνει τούτο;

— Ἄχ, Νεαίρα, τὸ ἐνοεῖς... ἀλλ' ὑποκρίνεσαι κωμικήτητα. Ἐὰν τοῦλάχιστον ἠδύναμην, ὅπως ὁ οἰκοδεσπότης σου Λαογόρας, νὰ κεραιζῶ παρὶ σοῦ, νὰ σὲ χαίρωτο ἔταρχομαι ἐν εἰς τὴν οἰκίαν, νὰ σὲ βοηθῶ διὰ συμβουλῶν καὶ ἔργων, ὅταν ἔχῃς φροντιδας...

— Δὲν ἔχω καμμίαν, διέκοψεν ἀποτόμως ἡ Νεαίρα.

— Ποίαν ἡλικίαν ἔχεις νῦν, γλυκεῖα Νεαίρα; ἠρώτησε μετὰ βραχυῶν παύσιν ὁ Βάσιος.

— Δέκα καὶ ἕξ ἐτῶν... τὸ γνωρίζεις.

— Δεξαεξαέτις! καὶ ὁ Ἔρωσ δὲν συνεκίνησεν ἀκόμη τὴν καρδίαν σου;

— Ὅχι. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἦτο τοῦτο, τί σὲ ἐνδιαφέρει; Μήπως ὀφείλω νὰ σοὶ γνωρίσω τῆς καρδίας μου τὰ ἀπόρητα;

Ὁ Βάσιος ἔρριψε ταχὺ κύκλω βλέμμα. Ἰδὼν ὅτι ἦτο μόνος μετὰ τῆς Νεαίρας, οὐδόπως σκεπτόμενος τὸν πέραν τῆς αἰμασιᾶς τῶν μυρσινῶν κῆπον τῆς Κορωνίδος, ἤρπασε τὴν χεῖρά της μετὰ δειλοῦ πάθους.

— Πρέπει λοιπὸν λέξιν πρὸς λέξιν νὰ σοὶ εἶπω ὅ,τι ἠδύνασο νὰ ἐννοήσης; εἶπε μετὰ σφοδρότητος. Σὺ καὶ ἡ σκληρότης τῆς καρδίας σου εἶσθε τῆς οἰνοποσίας μου αἱ αἰτίαι. Ναι, σκώπτέ με! Πάσχω ἐκ τοῦ πρὸς σὲ ἔρωτος, καὶ ἂν τῶρα, ὅτε καθαρῶς σοὶ τὸ ἐδήλωσα, δὲν [μοὶ δώσης ἐλπίδας, ἀπέροχομαι εἰς τὸν βράχον τῶν Διοσκούρων καὶ πίπτω κατὰ κεφαλῆς κατὰ κρημνῶν. Τότε δὲ δύνασαι νὰ γνωρίζῃς ὅτι ὁ χαλκεὺς Βάσιος ἀπέθανε διὰ σέ.

Ἡ Νεαίρα ἐγέλα καὶ εἶπε σαρκάζουσα.

— Σπεύδεις τόσον πολὺ δι' αὐτὸ τὸ πῆδημα;

Ὁ Βάσιος ἔρριψε πρὸς αὐτὴν βλέμμα καταβιβρωσκούσης ἀγάπης, καὶ εἶπε θαιᾶ τῇ φωνῇ

— Ἄνευ σοῦ, Νεαίρα, δὲν δύναμαι νὰ ζήσω.

— Ζῆσε λοιπὸν τότε μετ' ἐμοῦ! ἀπάντησε καὶ πάλιν γελῶσα ἡ Νεαίρα. Τίς λοιπὸν σοῦ τὸ ἀπαγορεύει. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἦσαι ὀλιγώτερον φορτικός καὶ ν' ἀφίσης τοὺς αἰωνίους στεναγμούς, δυνάμεθα νὰ εἴμεθα φίλοι, ἀληθεῖς φίλοι. Ἡ πρὸς με διάθεσίς σου μὲ συγκινεῖ, καὶ ἂν ὀφείλω δημοσίᾳ νὰ σοὶ τὸ ὁμολογήσω...

— ὦ, εἶσαι καλὴ, Νεαίρα! διέκοψεν αὐτὴν ὁ Βάσιος, καὶ εἰς τοὺς λόγους του, εἰς τὴν φωνὴν του ἐνείχετο τοιοῦτον ἀκαταπόνητον πάθος, ὥστε ἡ Νεαίρα πτοηθεῖσα ἔκραξε πρὸς αὐτὸν τὰ ῥοδιὰ συσπῶσα χεῖλη.

— Φύγε! Μοῦ χάνεις τὴν ἡμέραν μὲ τὰς παραδόξους ἐκφράσεις σου. Σοὶ τὸ λέγω καθαρῶς! Δὲν σὲ ἀγαπῶ... ὅλος διόλου! καὶ ἂν ἀκόμη δεκάκις μὲ ἀπειλήσης διὰ τῆς κατακρημνισέως σου ἀπὸ τῶν βράχων τῶν Διοσκούρων. Ἄφες τὴν χεῖρά μου, Βάσιε! Δὲν μοὶ ἀρέσκουσι τὰ τοιαῦτα θαυπέματα. Βάσιε! Τί ἐπιχειρεῖς! Πήγαινε! Σοῦ τὸ ἐπιβάλλω!

Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους λόγους ὁ Βάσιος τὸ μὲν ἐκ παρακροᾶς, τὸ δὲ ἐξ ἀκατασχέτου πόθου συνέσφιγγε τὸν ἄβρον αὐτῆς βραχιόνα διὰ τῶν ἀκόμων δακτύλων του. Ἀπέσπασεν ἐν τούτοις ἡ Νεαίρα

τὴν χεῖρά της μετὰ χειρονομίας οἷα ἐκεῖνη δι' ἧς ἀποπέμπει τις ἐνοχλητικὸν ἐπαίτην. Ὁ Χειμῶν, ὅστις ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ γέροντος ἔκειτο ἐξηπλωμένος ὑπὸ τὴν σκιὰν ροιᾶς, ὥρμησε νῦν καταμετρῶν τὸν ἐπιθετικὸν ἐραστὴν διὰ βλεμμάτων λίαν ἐχθρικῶν καὶ προκλητικῶν γρυλισμῶν.

— Συγχώρησόν μοι, Νεαίρα! ἐφέλλισεν ὁ Βάσιος κλίνων τὴν κεφαλὴν.

— Πήγαινε! Δὲν τὸ ἀνέχομαι. Ἐὰν δέ ποτε πάλιν ἤθελες, τολμήσει.

— Οὐδέποτε! Οὐδέποτε! Μὰ ὅλους τοὺς Θεοὺς! Εἰπέ μοι μόνον ὅτι δὲν ἀγανακτεῖς κατ' ἐμοῦ.

— Καλῶς, δὲν ἀγανακτῶ. Κάμε μόνον ταχέως νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν σου.

— Ὑγίαινε, εἶπε στενάζων ὁ χαλκεὺς καὶ τελευταῖον πλήρες αἰσθήματος βλέμμα ἐπὶ τῆς συμπαθοῦς μορφῆς ῥίψας ἀπῆλθε βραδυπορῶν.

— Ἐλα, Χειμῶν! εἶπε νῦν ἡ Νεαίρα καλοῦσα τὸν κύνα της πρὸς ἑαυτήν. Δὲν εἶναι ἀληθές, Χειμῶν μου, οὐδέποτε θὰ ἐπιτρέψῃς νὰ πάθῃ τι ἡ Νεαίρα σου; Περίμενε, πιστέ μου σύντροφε, κατόπιν θέλεις ἀμειφθῆ διὰ τὴν πράξιν σου.

Τὸ ζῶον ἔσται τὴν οὐρὰν προσβλέπον τὴν Νεαίραν, ὥστε ὁ Ἀκόντιος, ὅστις καταλιπὼν τὸ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κήπου ὑψωμα, ὀπόθεν παρῆσθη μάρτυς τῆς προεκτεθείσης σκηνῆς, ἐπλησίασε πρὸς τὴν αἰμασιάν, ἀνεμνήσθη καὶ αὐτῆς τῆς εἰκόνας τῆς ποιμενίδος του. Ἡ ιδέα ὅτι ἡ Νεαίρα κατόκει τόσον πλησίον εἰς τὴν οἰκίαν του, συνεκίνησεν αὐτὸν ὄλωσ' κατ' ἰδιάζοντα τρόπον. Οἱ γείτονες φυσικῶς εἰσὶ πάντοτε καλοὶ φίλοι. Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο αὐτῷ θαυμάσιον, διότι θεῖαν βούλησιν ἐθέλωρει ὅτι ὠδηγεῖτο μοιραίως ἐνώπιον τοῦ μόνου ζῶντος πλάσματος, μεθ' οὗ ἐκτὸς τοῦ Μελανίππου εἶχεν ἐνταῦθα ἐν Μιλήτῳ σχέσιν τινά.

Ἦτο ἤδη ἔτοιμος νὰ καλέσῃ κατ' ὄνομα τὴν παιδίσκην, ὅτε ἡ Νεαίρα ἐν ζωηρῷ θαυμασμῷ ἐφώναξε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διότι διὰ μέσου τῶν μυρσινῶν διέκρινε τὸν νεανίαν, ἐξεπλάγη καὶ ζωηρὸν ἐρύθημα ἐπεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

— Σὺ ἐνταῦθα ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Κορωνίδος; ἠρώχησε πλησιάζουσα τὴν αἰμασιάν.

— Καὶ σὺ γείτων μου; ἀντηρώτησεν ἐκεῖνος μειδιῶν.

— Κατοικῶ ἐνταῦθα παρὰ τῷ Λαογόρᾳ, ὅστις μὲ περαιοεῖται ὡς τέκνον του. Τοῦτο εἶνε θεβχίως σπανὶς σύμπτωσης! Ἀλλὰ πόθεν ἦλθες; Ἐβλεπον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας καὶ δὲν σὲ εἶδον ἐρχόμενον.

— Ἐκαθήμεν ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ὑψώματος καὶ σᾶς ἐβλεπον.

Ἡ νεᾶνις καὶ πάλιν ἠρθρίασεν.

— Δὲν ἔχεις αἰτίαν νὰ ἐρυθριῆς, εἶπεν ὁ Ἀκόντιος. Ἠθικώτερον καὶ συνετώτερον δὲν ἠδύνατο οὐδεμίαν Σπαρτιάτιν νὰ φοβῆθῃ. Ὁ νέος ἀνὴρ φανίζεται κατ' ὀλοκληρίαν δούλος τοῦ πάθους του.

— Λέγεις τοῦτο, εἶπεν ἡ Νεαίρα ἀτενωῶς αὐτὸν προσδλέπουσα, ὡς ἂν ἦτο ἀκατάληπτον εἰς σέ. Βεβαίως ἡ Νεαίρα πρὸ πολλοῦ γνωρίζει ὅτι δὲν εἶνε ὠραία.

— Τοῦναντίον εἶσαι θελκτικωτάτη.

— Ἄς μὴ ὀμιλῶμεν περὶ τούτου! Ἀλλὰ εἰπέ μοι τί σπουδαῖον εἶχες σήμερον ἐν νῶϊ. Σὲ ἐχαίρητσα κατ' ὄνομα καλοῦσά σε παρὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Κόνωνος, ἀλλ' οὔτε ὀφθαλμούς, οὔτε ὦτα εἶχες.

— Ἦμην ἄθυμος.

— Ἄθυμος; ἐν τῇ ὠραίᾳ Μιλήτῳ; ὑπὸ τὸν μεγαλοπρεπέστατον τοῦτον οὐρανόν; Ἐν τῷ πολυχρόμῳ θορύβῳ τῆς ὁδοῦ τοῦ λιμένος;

— Ναί, Νεαίρα, δὲν εὔρον ἐκεῖνο, ὅπερ ἐζήτουν.

Ἀνήγγειλεν αὐτῇ τὴν ἀποτυχίαν του ἐν τῇ στρογγύλῃ πλατείᾳ καὶ ἐδήλωσε τὸ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἔαρος ὅτι τὸ ἐν τῇ φαντασίᾳ του τετελεσμένον καλλιτέχνημα δὲν ἠδύνατο πραγματικῶς νὰ ἐπεξεργασθῇ, διότι ἐστερεῖτο καταλλήλου προτύπου. Ἡ Νεαίρα ἤκουε σύνουος.

— Αἱ ψυχραὶ λοιπὸν καὶ ἔξοχοι ὠραιότητες, αἷας ὁ καλλιτέχνης μεταχειρίζεται δι' εἰκόνας θεαινῶν, δὲν εἶνε κατάλληλοι διὰ σέ; ἠρώτησε βραδείᾳ φωνῇ. Πῶς λοιπὸν πρέπει νὰ ἦνε πεπλασμένη ἡ κόρη διὰ νὰ ἦνε κατάλληλος διὰ σέ;

— Ὅπως σὺ, Νεαίρα.

Τὸ πρόσωπον τῆς Νεαίρας ἐγένετο ἐρυθρόν ὡς πορφύρα.

— Ὅπως ἐγὼ; ἐψέλλισε. Ἄλλ' ὡς ἐγὼ ὑπάρχουσι χίλιαι.

— Οὔτε δέκα! ἀπήντησεν ὁ Ἀκόντιος, καὶ τὰς δέκα τάχως δυσκόλως δύναται τις νὰ εὔρη καὶ ἔτι δυσκολώτερον νὰ λάβῃ ὡς πρότυπα.

— Καὶ τί ἔχει νὰ κάμῃ τοιαύτη παιδίσκη, ἣν σὺ ὡς πρότυπον ἐπιθυμεῖς;

— Οὐδέν. Μόνον ἤσυχος νὰ σταθῇ εἰς τὴν θέσιν, ἣν θέλω τῆς ὀρίσει.

Ἐπῆλθε μικρὰ παῦσις.

— Ἀκουσον, Ἀκόντιε! εἶπεν ἡ Νεαίρα. Ἐάν δὲν εἶνέ τι δυσχερέστερον, εὐχαρίστως ἤθελον σὲ εὐχαριστήσῃ. Εἶπε: βεβαίως ὅτι εἶμαι κατάλληλος διὰ τὸ καλλιτέχνημά σου.

— Πῶς! θὰ ἤθελες;

— Βεβαίως, ἐάν δύναμαι νὰ σὲ ὠφελίσω.

— Καὶ τί ἀπαιτεῖς δι' αὐτό; Γνωρίζεις, Νεαίρα, ὅτι δὲν εἶμαι πλούσιος.

— Ἄχ, μὲ λυπεῖς, Ἀκόντιε. Διὰ φιλικῶς ὑπηρεσί-

ας δὲν πληρώνομαι.

Εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἔλαμψε καὶ αἶδις ἡ ἔκφρασις ἐκείνη τῆς εὐγνωμοσύνης, ἣν χθὲς κατὰ πρῶτην φοράν παρετήρησεν ὁ Ἀκόντιος· ἡ ἔκφρασις αὕτη ἔλεγε πρὸς τὸν Ἀκόντιον: διὰ τῆς φιλικῆς ταύτης ὑπηρεσίας μου σοὶ ἐπιβάλλω δεσμὸν, διότι θέλω νὰ εἶσαι καὶ σὺ εὐγνώμων πρὸς ἐμὲ καὶ νὰ μὴ λησμονήσης ποτὲ, οἷαν ἀρωγὸν χεῖρα ἔτεινε πρὸς σέ ἡ Νεαίρα. Ἐδίστασεν ἐπὶ στιγμὴν, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία τοῦ καλλιτέχνου νὰ ἴδῃ πραγματοποιούμενον τῆς φαντασίας του τὸ ἴνδαμα ὑπερίσχυσε τῆς ἐνδομύχου ἀμφιβολίας.

— Καλῶς, Νεαίρα, εὐγνωμόνως δέχομαι τὴν προσφοράν σου. Πότε θέλεις νὰ μὲ ἐπισκεφθῆς διὰ πρῶτην φοράν;

— Ἄν θέλῃς, ἀμέσως. Ἡ Κορωνίς κοιμᾶται τώρα καθὼς καὶ ὁ Λαογόρας, καὶ τὸ καλλίτερον εἶνε καλλίτερον· δὲν εἶνε δὲ ἀνάγκη νὰ γνωρίζωσιν αὐτοὶ τί κοινὸν ἡμεῖς μεταξύ μας ἔχομεν.

— Ἐλθέ λοιπὸν. Φέρε δὲ ἀμέσως μαζὴ σου καὶ τὸν κύνα.

— Ἀμέσως, εἶπεν ἡ Νεαίρα.

Διέτρεξε τὴν αἰμασιὰν μέχρις ἐνὸς σημείου ἐνθα αἱ μυρσίναι δὲν ἦσαν πολὺ πυκναί. Διεχώρησεν αὐτάς καὶ εἰσέδου εἰς τὸν κῆπον τῆς Κορωνίδος ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ κυνὸς της ελαφρῶς ὑλακτοῦντος.

(ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘῶ ΠΑΝΩΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1728

ὑπὸ Σ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

(συνέχεια ὄρα φυλ. προηγ.)

«Αὐτὸς λοιπὸν ὅσοι ἐπήγαιναν τοὺς ἀδεχότουνα, ὅμως ἐπῆρά τον ὁ Νικολῆς Ζαβραδινός, ὁ κουινιάδος του εἰς τὸ σπίτι του, κατὰ τὸ συνήθειον. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπήγανε πολλοί, ὅμως εἰς τὸ σπίτι τοῦ αὐτοῦ ὅπου ἦτο τὸ λειψανόν, ἐπήγαν πολλόταταις γυναῖκες κατὰ τὸ συνήθειον μὴν ἠξέυρωντας καμμία τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπειτα ἀκροτῆρασις ὁ αὐτὸς πιτόρος, καὶ ἐμήνυσε πῶν Σαντιάδου τῷ τοῦμπιτάρει μὴν ἔχει πανοῦκλα, ἐπειδὴ καὶ διὰ τοῦς ἡμέραις ἔχασε δύο του παιδιὰ, καὶ εἶναι καὶ ἡ συμβία του κακὰ. Οἱ δὲ Σαντιάδες ὡς ἤκουσαν τέτοιο μῆνυμα ἐσυγχίστηκαν

λ.), essere, stare, être· και ἡ γερμανικὴ δὲ διὰ τοῦ werden, haben, sein ἢ ἀγγλικὴ διὰ τοῦ have, will, shall, can, may, be. Καὶ περιφραστικῶς μὲν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν παλαιὰν ἐκφέρονται τινὲς τῶν παρωχημένων χρόνων καὶ ὁ τετελεσμένος μέλλων συνήθως· ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἰταλικὴν ὁ ἀ. μέλλων μονολεκτικῶς ἐκφερόμενος, ὡς ameraggio, εἶναι σύνθετος ἀπὸ τὸ amare (ἀπαρέμφ.) καὶ aggio ἀπὸ τὸ abjo, abbo, abio, abeo, (λτν.) habeo, Ὁ ἰταλικὸς ἢ μᾶλλον ὁ νεολατινικὸς ἐν γένει μέλλων προῆλθεν ἀπὸ τὸν λατινικὸν amare habeo. Καὶ εἰς τὴν παλαιὰν δὲ ἑλληνικὴν ἔχομεν ἀναλόγους μελλοντικὰς ἐκφράσεις, ὡς ἔχω εἰπεῖν (habeo dicere), οὐδὲν ἔχω γράψαι (nihil habeo scribere), πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, βάπτισμα ἔχω βαπτισθῆναι. Ἡ μελλοντικὴ ἔννοια ἐδῶ προῆλθεν ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ σκοποῦ (ἔχει τίς τι πρὸς τι). Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦ Ἡροδότου τὸν καιρὸν, ἴσως δὲ καὶ πρότερον ἀκόμη, ἐσχημάτιζοντο χρόνοι μὲ τὸ ἔχω, ὡς κρύψαντες ἔχουσι, θαυμάσας ἔχω, οἵτινες ἀντιστοιχοῦν μὲ τοὺς σημερινούς, ἔχω θαυμάσει, ἔχω κρύψει. Καὶ μὲ τὸ εἶμι δὲ ἐσχημάτιζε τύπους ἢ ἀρχαῖα, ὡς γεγεγραμμένοι εἰσίν, ἀπηλλαγμένος ἔσομαι. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ ameraggio λέγομεν, ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τὸ amerabbio ἀκολούθως ἀδυνατίσει καὶ ἤκούετο καὶ ἐπροφέρετο amerajo, ἔπειτα amerao καὶ τέλος amerò (ὅθεν τὸ γαλλ. j'aimerai, τὸ ἰσπανικὸν yo seré, καὶ τὸ πορτογαλ. eu serei—Ἡ δὲ νεοελληνικὴ τὸν μέλλοντα ἐκφέρει κυρίως διὰ τῶν βοηθητικῶν ἐννοιῶν τῆς θελήσεως καὶ μελλήσεως δηλ. μὲ τὸ θέλω ἢ μέλλω (συγκρ. τὰ παλαιὰ, θέλω λέγειν, μέλλει περιέξειν): θέλω νὰ γράψω, θενὰ γράψω, θὰ γράψω. Ἡ νεοελληνικὴ ἔχει καὶ παρατατικὸν μέλλοντα, θὰ γράψω, θὰ τρώγω, τὸν ὁποῖον δὲν τὸν ἔχει καὶ ἤθελε τὸν ζηλεύσει ἢ παλαιά. Καὶ πολλὰ δὲ ἄλλαι γλώσσαις σχηματίζουν χρόνους μὲ βοηθητικά, ὡς ἡ Βεγγαλικὴ μὲ τὸ achi=εἶμαι, achilam=ἦμην· π.χ. karite=ἐπάνω ὅπου κάμνω, κάμνων, karitechì=εἶμαι κάμνων, εἶμαι ἐπάνω τοῦ κάμνω, karitechilam=ἦμην κάμνων, ἦμην ἐπάνω τοῦ ἔκαμνα. Τῆς δὲ σαρδικτικῆς ὁ μέλλων μὲ δύο βοηθητικά σχηματίζεται, ὡς da-as-yà-mi-, (*δο-εσ-ιω=δώσω). τὸ da εἶναι ἢ ρίζα τοῦ δίδωμι, τὸ as εἶναι ρίζα τοῦ asmi=(εσμι) εἶμι, τὸ yà ρίζα τοῦ

εἶμι, (=πηγαίνω), τὸ δὲ mi (=με) ἐγὼ, καὶ δηλοῖ ἐπάνω κάτω κατὰ λέξιν, ἐγὼ εἶμαι νὰ ὑπάγω νὰ δίδω ἢ ἐγὼ πηγαίνω νὰ ἦμαι νὰ δίδω. Συγκρ. τὰς φράσεις τῆς ὁμιλουμένης πάει [ὑπάγει] νὰ ἦναι ἔτσι ἢ θὰ ἦν' ἔτσι [ἑλλ. κινδυνεύει], πάει νὰ 'πῆ, θέλει νὰ 'πῆ, θὰ 'πῆ (ἰταλ. vuol dir), ἔρχομαι νὰ 'πῶ, καὶ τῆς παλαιᾶς τὸ, ΕΡΧΟΜΑΙ (παρὰ μίχρον ΗΛΘΟΜΕΝ] ἐξανδραποδισθῆναι.—Τὸ ὅξυ λοιπὸν τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, τὸ νεώτερον ἐν γένει πνεῦμα θέλει, ἀξιοῖ τὰ πάντα ν' ἀναλύσῃ καὶ ἐπομένως καὶ τὰς συνθέτους γλωσσικὰς μορφάς. Εὐρίσκεται τοῦτο ἔμπροσθεν τῶν μορφῶν π.χ. γράψω, γέγραφα, ἐγεγράφειν, γράφειν, γράφοιμι, γραφάτω, ὡς ἐνώπιον Σφιγγῶν. Τὰς βιάζει νὰ φανερώσουν ὅ,τι κρύπτουν, καὶ ἰδοὺ ἀναλύονται. Ἐντεῦθεν οἱ νεώτεροι τύποι θὰ γράψω, ἔχω γράψει, εἶχα γράψει, εἶθε νὰ γράψω, τὸ νὰ γράφῃ τις κ.τλ. Ἐντεῦθεν αἱ ἀναλύσεις τῆς μετοχῆς, τῆς δοτικῆς· ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἢ ὁποῦ γράφει· μὲ τὴν τράπεζαν, εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπὸ τὴν πατρίδα Τὰ βοηθητικά ΘΕΛΩ, ΕΙΜΑΙ, ΜΕΛΛΩ, ΔΥΝΑΜΑΙ, τὰ μόρια ΝΑ, ΑΣ, ΘΑ, ΕΙΘΕ, ΑΜΠΟΤΕ, ΠΟΥ, ΟΠΟΥ (ἀπὸ τὸ τοπικὸν ὅπου), καὶ τὰ σημειώπρωτα ΕΙΣ, ΜΕ, ΑΠΟ εἶναι ἀριθμοὶ ὑπηρετικώτατοι εἰς τὴν εὐκολωτέραν κίνησιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σημερινῆς μας γλώσσης· ταῦτα εἶναι μαργαρίται, εἶναι ἀδάμαντες διὰ τὴν νεοελληνικὴν γλώσσαν· πρέπει νὰ τὰ φυλάττωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Οἱ ῥηθέντες τύποι εἶναι ἢ ἐξέλιξις τῶν σπερμάτων ἀναλόγων τύπων, ὁποῦ ἀπαντῶνται εἰς τοὺς παλαιούς. Εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιούς προτιμότεροι αὐτοὶ, πρῶτον, διότι δι' αὐτῶν ἐκφέρεται ἢ ἔννοια τῆς σχέσεως μὲ λέξιν χωριστὴν ἀπὸ τὴν τῆς κυρίας ἐννοίας, καὶ λαμβάνει συνειδησιν τῆς ἀκριβοῦς σημασίας τοῦ τύπου καὶ ὅστις ἀκούει καὶ ὅστις ὁμιλεῖ, δεῦτερον διότι ὡς ἐκ τούτου εἶναι ὁ τύπος εὐληπτότατος, τρίτον διότι εὐκολώτατα κλίνεται αὐτὸς καὶ εἶναι εὐχρηστότατος, τέταρτον διότι τοιούτους ἀναλόγους μεταχειρίζονται καὶ ὅλαι σχεδὸν αἱ γνωσταὶ εὐρωπαϊκαὶ γλώσσαις, καὶ πέμπτον διότι... διότι εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι σχηματισμοί, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζομεθα, καὶ οἵτινες εἶναι γεννήματα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας μας. Καὶ ἡ τῶν τύπων ἀναλύσις ἀνάλυσις εἶναι μιὰ ἐκτόλιξις, μιὰ ἀπλοποίησις, μιὰ πρόοδος, μιὰ ἀκόμη τελειοποίησις τῆς γλώσσης. Ἄλλ' ἢ διὰ τῆς ἀπλοποιήσε-

ως τελειοποιήσεις τῆς γλώσσης αὐτῆ ἐξακολουθεῖ καὶ εἰς τὸ στοιχεῖον ἐκεῖνο τῆς γλώσσης, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὠνομασθῆ συνάρθρωσις ἢ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ *)

Π. ΒΕΡΓΩΤΗΣ.

*) Ἡ περὶ τῆς πραγματείας ἐξακολουθήσει ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ. Σημ. Διευθ.)

ΟΙ ΠΑΔΟΒΑΝΟΙ

Ἐκ τοῦ εὐπατρίδου κερκυραϊκοῦ οἴκου τῶν Παδοβάνων, προσληφθέντος μεταξύ τῶν εὐγενῶν Κερκύρας τῷ 1490, διέπρεψαν τρεῖς εἰς τὰ γράμματα. Καὶ οἱ τρεῖς ἐγενήθησαν καὶ ἀπεβίωσαν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ οἱ τρεῖς ὡς μητρικὴν γλῶσσαν ἐθεώρουν τὴν ἰταλικὴν καὶ οὐχὶ τὴν ἑλληνικὴν καθότι ἐν Ἐπτανήσῳ τότε ἀρνησιπατρὶς δὲν ἐθεωρεῖτο ὁ ἀσπαζόμενος τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, μάλιστα ἐκ τῆς μικρᾶς ἡλικίας ἐθίλαζον τὰ θέλητρα τῆς ἰταλικῆς ἐξευγενήσεως, ὅπως παιδαγωγηθῶσι εἰς τὰ τῆς Ἰταλίας γυμνάσια καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις συμπληρώσῃσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν.

Ὁ Νικόλαος Παδοβάνης ἐγενήθη τῷ 1760 καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1837. Οὗτος ἐγένετο γνωστὸς διὰ ἐπιγράμματα τινα λατινιστῶν καὶ ἰταλίστῶν καὶ διὰ ἐλεγείων ἰταλίστῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μετακομιδῆς, ἀπὸ Μελίτης εἰς Ἐνετίαν, τῶν λειψάνων τοῦ γνωστοῦ ναύαρχου τῆς Ἐνετίας Ἀγγέλου Ἐμου. (1) Ἐτι δὲ ἐφιλοπόνησεν ἄλλα τινα μείναντα ἀνέκδοτα.

Ὁ Νικόλαος ἐτέκνωσε τὸν Ἱερώνυμον καὶ τὸν Ἀναστάσιον. Παρὰ τῷ λόγιῳ πατρὶ τῶν ἐδιδάχθησαν τὰ πρῶτα γράμματα καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἐλευθερίου παιδείας. Ὁ Ἀναστάσιος ἔδειξε κλίσην εἰς τὴν ποίησιν ἀλλὰ ἐγένετο γνωστὸς διὰ τὰς ποικίλας αὐτοῦ γνώσεις

(1) Τοῦς ἄθλους τοῦ Ἐμου ὑμνήσει λατινιστῶν καὶ ὁ εὐπαιδευτὸς Ζακύνθιος Διονύσιος Ροῖδης. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Ροῖδου δὲν ἀναφέρει ὁ λόγιος ἀρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος ὁ Κατραμῆς εἰς τὰ ἀξιόλογα Φιλολογικὰ Ἀνάλεκτα Ζακύνθου. Ἐτι δὲ προσθέτομεν ὅτι ὁ Ροῖδης ἀπεβίωσεν ἐν Ζακύνθῳ τῇ 30 Ἰουλίου 1835 ἡτῶν 72. Καὶ ὁ φιλοπατρὶς κερκυραῖος Σπυρίδων Σκορδίλης, ἀνὴρ λόγιος, διὰ καλῆς νεκρολογίας ἐγκωμιάσει τότε τὸν Ἐμον. Ὑπάρχει δημοτικὸν τραγοῦδιόν περὶ ἐψάλλετο εἰς τιμὴν τοῦ Ἐμου—εὐρέθη ἐν Γασουρίῳ

καὶ ἐθεωρεῖτο ἄριστος νομολόγος. Τὰς σπουδὰς αὐτοῦ περατώσας εἰς Πίζαν, μετέβη εἰς Ῥώμην, ἐνθα ὁ Πάπας οὐ μόνον ὑπεδέχθη αὐτὸν λίαν εὐμενῶς ἀλλὰ τῷ ἔδωκε τὸν τίτλον τοῦ κόμητος καὶ διώρισεν αὐτὸν δικηγόρον della S. Ruota. Τὰς εἰδήσεις ταύτας ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν γνωστὸν κερκυραῖον λόγιον, δυτικὸν ἱερέα Φραγκῖσκον Δι-Μέντον. Ὁ Ἀναστάσιος ἀκολού-

Κερκύρας ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ διακεκριμένου κερκυραῖου ἱερέως Γεωργίου Α. Κοντοῦ—καὶ χάριν ἱστορικῆς ἀξίας καὶ γλωσσικοῦ μνημείου δημοσιεύομεν ὡς εἶνε εἰς τὸ ἀρχαῖον χειρόγραφον.

ΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΜΟΥ ΝΕΑ

Μὲ πόθο καὶ πολλὴ σπουδῆ, ἄρχοντες, θεὸς νὰ ἀρχίσω,
 Τώρα τοῦ Ἐμου νοβοταῖς, θέλω νὰ σὰς κυρήξω,
 Ποῦ Ἄλιτζέρη Τούντζι, θέλει νὰ κατακαύσῃ,
 Ἐβάλλθη καὶ παντελῶς, θέλει νὰ τσοὶ ρημάξῃ.
 Καὶ τὸ χειμῶνα ὄλονε ζέκει καὶ πενισάρει,
 Καὶ μέρα νύχτα σὰ νερά τῆς Μάλτας βολεττζάρει,
 Μὰ ἤτουνε ζῖνα τὰ σκυλιὰ καὶ γλώσσα ἡ τυράννα,
 Ποῦ σοῦ Λεβάντε τὰ νησιά, σκληριὰ μεγάλη ἐκάνα,
 Μὰ τόρα ὁ Ἐμος, τὸ θεριὸ, τζῶκλεισε τῆς θαλάσσης,
 Μικροὺς μεγάλους βάλθηκε, νὰ τοὺς σακατακάψῃ.
 Καὶ τὸν χειμῶνα ὄλονε τζάταραις φαντριάρει,
 Καὶ ὄλο τ' ἀσκέρι εἰς τὴν γῆς μαυταῖς θὰ δεσπαριάρει,
 Πόμπαις, κανόνια, ἐτοίμασε νὰ βγάλει μὲ τὰσκέρι
 Διὰ νὰ ρημάξῃ παντελῶς χώρας τῆς Ἀλιτζέρης,
 Καὶ ἀκαρτερεῖ τὴν ἄνοιξι νὰ μπῆ τὸ καλοκαίρι,
 Ὁ Ἐμος, νὰ ἔχη τὸν καιρὸ παντοτεινὰ σὸ χέρι.
 Τὶ ἴσως καὶ φθάνει εἰς τὴν γῆς καὶ βάλει τὸ ποδάρι.
 Θεὸς νὰ κρατήσῃ πόλεμον ὡσὰ νέο λεοντάρι.
 Μὲ τὸ σπαθὶ σὸ χέρι του, θέλει νὰ πολεμήσῃ,
 Τὸ αἷμα τὸ Ἀγαρινὸ σὴ γῆς θέλει νὰ χύσῃ.
 Ὅτι ὁ Ἐμος τὸ θεριὸ καὶ τ' ἄζω παλλικάρη,
 Ἐκάμε καὶ τὸν τρέμουσι ὄλοι, μικροὶ μεγάλοι.
 Ὅτ' ἴσως καὶ ἀκούσουνε οἱ Τοῦρκοι τὸ ὄνομά του,
 Τρέμουν σὰ φυλλοκάλαμο, καὶ πένθου τοῦ θανάτου,
 Ἄνδρες, γυναῖκες, τρέμουσι, καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ,
 Τοῦ Ἐμου τοῦ ἐξάκουσου τὴ δύναμι καὶ ἀνδριά.
 Μὰ οἱ Τοῦρκοι, οἱ ἀγαρινοὶ, τὸ Ἄλλ᾽ Ἄλλ᾽, κράζει
 Τὸ Χόντζα βάνουν σὸ τζαμί καὶ δυνατὰ φωνάζει.
 Καὶ ὄλοι τὸ Μεχέτη τους, γουργὰ παρακαλοῦνε,
 Ἀπὸ τὸν Ἐμον λέοντα διὰ νὰ λυτροθοῦνε
 Νύχτα καὶ μέρα σὸν Κιαπὲν πᾶνε νὰ προσκυνήσῃ.
 Μὰ ὁ Ἐμος ζέκει ἐτοιμὸς τὸ αἷμα τους νὰ χύσῃ.
 Μὰ ζεῖλανε τοῦ βασιλῆ, τὴ πῶς ἀπὸ τζαχλί,
 Βοήθεια τοῦ χαλέθουνε οἱ σκύλοι κερκυραῖοι.
 Μὰ ὁ βασιλῆ, τοὺς ἔγραψε τὸ πῶς δὲν τοὺς μπατάρει,
 Ὅτ' εἶνε τραδιτόροι του καὶ σὰ νησιά κρουσάροι.

θως ἐλθὼν εἰς Κέρκυραν ἀπεβίωσε τῷ 1838. Ἐκ τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ ἔργων μνημονεύομεν τὴν εἰς ἰταλικούς εἰχίους μετάφρασιν τῶν Σατυρῶν τοῦ Ὀρατίου, ἣτις ἔμεινεν ἀνέκδοτος· καὶ σώζεται παρὰ τοῖς ἐγγόνιοις αὐτοῦ.

Γνωστότερος τοῦ Ἀναστασίου ἔγεινεν ἐν Ἑλλάδι ὁ Ἰερώνυμος, περὶ οὗ βιογραφικὰ τινες εἰδήσεις ἐδημοσίευσεν ὁ φιλόπονος φίλος κ. Βροκίνης. Ὁ Ἰερώνυμος ἐγεννήθη τῷ 1784 καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1858. Ἐπορεύθη εἰς Νεάπολιν πρὸς ἐντελεστέραν ἐκπαίδευσιν ἰδίως δὲ ἵνα ἐπιδοθῇ εἰς τὰ μαθηματικά καὶ εἰς τὴν Μηχανικὴν. Μετέβη ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Λισβῶνης Ἀκαδημίαν. Ἀφ' οὗ περιηγήθη διάφορα τῆς Ἑσπερίας μέρη ἐπανάκαμψεν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ μετίρχεται τὸν διδάσκαλον τῆς τε ἰταλικῆς καὶ ἀγγλικῆς, ἐπειδὴ ἔδειξε κλίσιν εἰς τὴν φιλολογίαν καὶ γραμματολογίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας.

Διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἰονικῆς Κυβερνήσεως κατ' ἀρχὰς μὲν συντάκτης τῆς ἐπισήμου Ἐφημερίδος, ὁψιαιτέρον δὲ ἀπολυθεὶς τῆς θέσεως ταύτης, διωρίσθη Διευθυντὴς τῶν δευτερευόντων Σχολείων, πρῶτον μὲν ἐν Λευκάδι ἔπειτα δὲ ἐν Ἰθάκῃ καὶ τέλος ἐν Κερκύρᾳ τῷ 1833. Τῷ δὲ 1845 διωρίσθη Ἀρχαιοφύλαξ καὶ Βιβλιοθηκᾶριος τοῦ Ἰονικοῦ Πανεπιστημίου (2).

Ὁ Ἰερώνυμος δυστυχῶς ἦτο ἄνθρωπος τοῦ παρελθόντος, ἐνόμιζεν ὅτι αἱ μεγάλα ἐλευθερία ἐλάττουσι, διὸ δὲν ἐπεθύμει μεταρρυθμίσεις, δὲν ἠσπάζετο ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ Μουσοῦδου, Ζαμπελίου, Ρώμα, Βράιλα, Κουρῆ, Γαῖτα καὶ ἄλλων μεγατίμων Ἑπτανησίων, οἵτινες τόσον εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ ἰονικοῦ λαοῦ. Ἐχομεν εἰς χεῖράς μας ἔγγραφα τινὰ καὶ μέρος τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ ἱατροφιλοσόφου Γ. Θερεϊανοῦ. Μεταξὺ τῶν ἐπιστολῶν εὗρομεν μίαν τοῦ Ἰερωνύμου, ὅστις, τῷ 1850, ἔγραφε τῷ μακαρίτῃ Θερεϊανῷ, διαμένοντι ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς ἣν, σὺν ἄλλοις, ἔλεγεν ὅτι ἡ ἐλευθεροτυπία καὶ ἡ ἐλευθερία ἐκλογῆ τῶν ἀντιπροσώπων εἶνε διὰ τὴν Ἑπτάνησον αἰτιον συνεπειῶν κακῶν: «Qua siamo sul punto di avere gran cangiamento essendo stato dalla Regina accordate le libere elezioni dei legislatori e la Libertà della stampa, fonte di mille disordini».

Ῥεγάλα δὲν τζετάρουε ποῦ ἔχανε ἀπότους φράγγους. Μὰ ὁ ἔμμος χόραις καὶ χωριά θὰ γείρη ἀνωκάτω. Τῆς Βενετίας τὸ δῶσιμο οἱ σκύλοι δὲν τζετάρει, Μὰ ὁ ἔμμος πῶρα εἶν' ἔτοιμος νὰ τοὺς ἐκονσολάρει· Τουρκαῖς, κασέλια, ἀρχισε ὁ ἔμμος καὶ κρεμίζει, Σὰν ἀσραπὴν ὄχ τὸν οὐρανὸν τοὺς καίει καὶ φλογίζει. Ἀρχὴ καὶ τέλος, ἀρχόντες, δὲν πορῶ νὰ σώσω, Ἐως· ν' ἀκούσω νοβιταῖς νὰ τῆνε σερώσω.

(2) Βροκίνης, Βιογραφικὰ σχεδάρια τόμ. Α' σελ. 422

Ἦτο ἀνὴρ ποικίλων γνώσεων, ἄλλα περιορισμένου νοῦς. Ἦτο κάτοχος τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, ἰταλικῆς, ἀγγλικῆς καὶ ἰσπανικῆς γλώσσης. Ἐγραφε διάφορα ἰταλικά εἰχουρήματα ἄλλα δὲν εἶχε πάνδαρικὴν πτῆσιν. Ἐποίησεν εἰσέτι τινὰ ἐπιγράμματα λατινισί.

Τῷ 1817 ἐξέδοτο *Compendio di Grammatica Inglese ad uso delle scuole pubbliche* καὶ τῷ 1824 ἑλληνισί· *Γραμματικὴ τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, μετὰ ἱστορικοῦ προοιμίου περὶ τῶν ἀρχαίων παρὰ ἄγγλοις διαλέκτων*. Ἀμφότερα ἐτυπώθησαν ἐν Κερκύρᾳ τύποις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκολούθως ἤρξατο νὰ μελετήσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγγλίας, τῆς Προσάτιδος τῶν Ἑπτανησίων, ὅπως συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν πρὸς χρῆσιν τῶν συμπολιτῶν του. Τῷ 1826 ἐξέδοτο τομίδιον ἐκ σελίδων 77 ἀφιερωμένον τῷ ἄγγλῳ Ponsonby, περιέχον τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ 137, ἣτοι περὶ τῆς ἀποικίας τῶν Κελτῶν, περὶ τῶν ἠθῶν καὶ θρησκείαν τῶν ἀρχαίων Βρεταννῶν, περὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ῥωμαίων, Σαζόνων, Δανῶν καὶ Νορμανδῶν. Ἐν ὑποσημειώσεσιν ἔθεσεν ὀλόκληρα τεμάχια ἀρχαίων κειμένων ἐν πρωτοτύπῳ, Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων συγγραφέων. Τῷ 1827 ἐδημοσίευσεν τὸ πρῶτον μέρος τῆς Νεωτέρας τῆς Ἀγγλίας ἱστορίας ἀπὸ τῷ 1089—1399, ἐκ σελίδων 65, ἀφιερωμένον τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ. Τὸ δὲ δεύτερον μέρος εἶνε εἰσέτι ἀνέκδοτον. Αἱ ἱστορίαι αὗται εἶνε ἐπιτομὰ ἰταλίσι γεγραμμέναι. Ἔργασία λίαν κοινὴ. Τῷ 1832 ἐξέδωκεν εἰσέτι ἰταλίσι *Ἐπικῆδειον ἱστορικὸν πανηγυρικὸν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος*, ἔργον ἄξιον ἀναγνώσεως μόνον εἰς τὸν θέλοντα νὰ βιογραφῆσῃ τὸν ἀείμνησον Ἄνδρα, οὗτινος ἡ γένησις ἔβλαψε μεγαλῶς τὴν Ἑλλάδα. Τῷ 1835 ἐξέδωκεν ἀγγλίσι φυλλάδιον ἐκ σελίδων 74, δι' οὗ ἀνασχευάζει τὰς συκοφαντίας καὶ ἱστορικὰς ἀνακριθείας, ἃς εἶχεν ἀναγνώσῃ, εἰς τὸ φυλλάδιον, ἀγγλίσι γεγραμμένον, ὑπὸ ἀγγλίδος κυρίας, φέρον τίτλον *Sketches of Corfu*. Τοῦ Παδοβάνου αἰ παρατηρήσεις, *Critical Observations* ὡς τὰς ὠνόμασεν, πείθουσι.

Τὰ ἔργα τοῦ Παδοβάνου ὅλα ἐξεδόθησαν ἐν Κερκύρᾳ.

Ἐπῆρξε συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ Κερκύρας *Album Ionio*, ἐνθα ἔγραφέ τινὰ πράγματα. Ἐτι εἰς τὴν *Gazzetta degli Stati uniti delle Isole Jonie* ἐδημοσίευσεν τινὰ περὶ κερκυραϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Ἀπεβίωσε τὸ 1858 ἀφίσας ἀνέκδοτα ἔργα περὶ ἱστορίας, γραμματολογίας, ὡς καὶ ποιήσεις, ἅπερ εἰδομένον, (3) ἄλλα τὰ πλεῖστα εἶνε μάλιστα ἐσχεδιασμένα. Με-

(3) Τὰ χειρόγραφα σώζονται παρὰ τῷ υἱῷ αὐ-

ταξὺ τῶν ἀνεκδότων τούτων εἶνε καὶ σύντομος ἱστορία τῆς Κερκύρας ἀγγλισί, ἀτελὲς ἔργον· καὶ βίος τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος ἰταλίσι, (4) ἔργον καλὸν πλουτισθὲν διὰ πολλῶν σημειώσεων ἐν πρωτοτύπῳ, ἀρχαίων ἐλλήνων καὶ λατίνων συγγραφέων, οἵτινες ἀναφέρουσι τὸν Ἅγιον. Τοῦ ἔργου τούτου λείπουσι μίᾳ-δύο σημειώσεις αἰτινες, θὰ ἦτο καλὸν νὰ τεθῶσιν ὑπὸ εἰδικοῦ ἀνδρός καὶ νὰ δημοσιευθῇ, μετὰ τῶν σχετικῶν προσθηκῶν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

τοῦ, Δομενίκῳ Παδοβάνῳ, διακεκριμένῳ μουσικοδιδάσκαλῳ, μαθητῇ τοῦ αἰοιδίμου μουσικοῦ Μαντζάρου. Ὁ Παδοβάνος οὗτος ἐμουσούργησε διάφορα καλὰ ἔργα, ἐν οἷς λειτουργίας καὶ τὸ μελόδραμα *Dirce*, ποίημα τοῦ Fogacci ἀνδρός φιλοπάτριδος, λογίου καὶ τῆς Ἑλλάδος φίλου, ὅστις κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπεβίωσε καὶ εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον θέλομεν σκιαγραφήσῃ αὐτὸν, καθότι πρέπει νὰ διαφυλάττωμεν μνήμην εὐγνώμονα πρὸς τοὺς ξένους ἐκείνους, οἵτινες τὴν Ἑλλάδα ἠγάπησαν.

(4) Τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος ὑπάρχουσιν ἰταλίσι καὶ ἄλλαι βιογραφίαι. Εἰς γνῶσιν ἡμῶν εἶνε τέσσαρες· ἡ τοῦ κερκυραίου εὐπατρίδου Ἀντωνίου Καποδίστρια καὶ ἐξεδόθη ἐν Ἑνετίᾳ τῷ 1686· ἡ ἐκδοθεῖσα ἐν Παδούᾳ τῷ 1805 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Κοντζάτη· ἡ ἐν Ἑνετίᾳ τῷ 1833 ὑπὸ Φ. Σκορδίλη· ἡ συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ μελιταίου δυτικοῦ ἱερέως Φ. Σ. Σκέμβρη καὶ ἐκδοθεῖσα τῷ 1865 ἐν Κερκύρᾳ. Ἐτι δὲ ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος τῶν Δυτικῶν τῆς Κερκύρας, Εὐαγγελιστὴς Βόννης, ἐσχούργησε πράξεις τινὰς τοῦ Ἁγίου, ἃς ἐπλούτισε διὰ σημειώσεων, καὶ ἐτύπωσεν ἐν Φολίνῳ τῷ 1877.

ΤΟ ΠΗΔΑΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΥ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ Τῷ ΦΙΛῶ ΔΙΕΥΘΥΝΤῇ

ΘΩΝΙ ΡΕΝΤΖῶ

Ὡς ἐπισκοποῦντι τὰς τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τούτων ἐφαρμογῶν κατὰ τὸ λιζαν ἤδη ἔτος πρόοδος, καὶ καθ' ἑαυτὴν καὶ ἕνεκα τῶν σπουδαίων ὧν θὰ τύχῃ ἐφαρμογῶν, πρώτη ἐπιβάλλει ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀνακάλυψις τῆς διευθύνσεως τῶν ἀεροπόρων πλοίων ὡς τοῦτου τοῦ ἀντικειμένου ἐπεβάλλετό μοι ἡ ἐξήγησις ἐγκαινίζοντι τὰς ἐπιστημονικὰς ἐπιθεωρήσεις

τῆς φίλης «Κυψέλης» διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος.

Ἐν τῇ μελέτῃ δὲ ταύτῃ, μετὰ τὴν ἔρευναν τῶν ὄρων ὑφ' οἷς ἔδει νὰ γίνῃ ἡ τῶν ἀεροπόρων διευθύνσις, θ' ἀπασχολήσωσιν ἡμᾶς διαδοχικῶς, αἱ πρὸς διευθύνσιν αὐτῶν κατὰ καιροὺς γενόμεναι διάφοροι δοκιμαίαι ἢ μᾶλλον μάταιαι ἀπόπειραι, αἱ ἐργασίαι τοῦ G. Tissandier πρώτου ἐφαρμοσάντος τὸν ἠλεκτρισμὸν ὡς κινητήριον τῶν ἀεροπόρων πλοίων δύναμιν, καὶ τέλος αἱ ἐν Mendon ἐργασίαι τῶν λοχαγῶν Renard καὶ Crebs, δι' ὧν ἐτέθη τέρμα τῷ ἐπιστημονικῷ τούτῳ ζητήματι. Ἐπὶ τοῦτο δὲ καὶ εὐθὺ προβαίνων σημειῶ εἰσαγωγικὰ τινα περὶ τῆς τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν ἐφευρέσεως.

Α'.

ΠΛΟΙΑ καὶ ΑΕΡΟΣΤΑΤΑ

Πρὸ δύο ἐτῶν μεγαλοπρεπεῖς ἐν Γαλλίᾳ ἤγοντο ἑορταί· ἡ μικρὰ πόλις Anonay ἔσπευδε νὰ ὑπερβῇ κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τελετάς· καὶ πᾶσα Γαλλικὴ πόλις ἐνόμιζε καθήκον νὰ συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν ὅπως εὐρύτερον ἡ ἐθνικὴ αὕτη ἑορτὴ πανηγυρισθῇ. Ἀνὰ πάντα τὰ γόματα ἐφέρετο τὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν Montgolfier λόγοι δὲ καὶ ποιήματα ἀπηγγέλλοντο ἐν Anonay ἑορταζούσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς, Ἰωσήφ καὶ Στεφάνου Montgolfier, ἀνακαλύψεως τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν διὰ τῶν ἀποκαλυπτηρίων ὠραίου κοινῶ ἔρανον ἰδρυθέντος αὐτοῖς ἀνδριάντος.

Τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἀφ' οὗ ὁ Ἰωσήφ κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1782 πρώτος ἀπέλυσεν ἐν Avignon χαρτίνην σφαῖραν πλήρη θερμοῦ ἀέρος, καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Στεφάνου ἐπανελάβε τὸ πείραμα τοῦτο τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ ἐπομένου ἔτους 1783 ἐνώπιον τοῦ ἰδιαίτερου συμβουλίου τῆς Vivarais, προσκληθεὶς μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς Παρισίους ἐξετέλεσεν ἐνώπιον τῆς Αὐλῆς καὶ μετὰ ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τὸ αὐτὸ πείραμα, ἀπολύσας σφαιροειδῆ ἐκ θερμικωμένου ταφφετᾶ ἀερόςατα, φέροντα εἰς τὴν κάτωθι ὀπὴν ἐπὶ συρματίνου κανίσρου καιομένης εὐφλέκτους ὕλας πρὸς διατήρησιν τῆς θερμότητος τοῦ περιεχομένου; Τίς ἀγνοεῖ ἐπίσης τὴν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς Καρόλου πλήρως ὁμοίων σφαιρῶν δι' ὑδρογόνου, ἀερίου τινος 15κις ἐλαφροτέρου τοῦ ἀέρος, κληθεισῶν ἰδίᾳ ἀερόςατα τῶν πρώτων ὀνομαζομένων μογκολφιερῶν σφαιρῶν. Βεβαίως ταῦτα τοῖς πᾶσι γνωστὰ καθὼς καὶ ἡ πρότερον τοῦ Pilatre de Rozier καὶ μαρκησίου d'Arland ἀνάβασις ἐπὶ μογκολφιερίου, καὶ αὐτοῦ τοῦ Καρόλου, μετὰ τοῦ ἐτέρου τῶν ἀδελφῶν Ροβέρτων ἐπὶ δι' ὑδρογόνου πεπλη-

ρωμένου αεροςτάτου· ὡς καὶ ἡ ἀτυχὴς τῶν διὰ μογκολφιερίων σφαιρῶν ἀναβάσεων ἐκβάσεις, καὶ ἡ ἐντεῦθεν σχεδὸν ἀποκλειστικὴ τῶν αεροπόρων εἰς τοιαύτας ἀναβάσεις χρῆσις.

Ὅπως ὅμως ἐκτιμήσωμεν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, πρέπει ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, ν' ἀνεύρωμεν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν ἐν τῷ ὕδατι πλεόντων πλοίων.

Καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ προϊστορικοὶ ἄνθρωποι, ὡς ἄλλοι κάστρος ἴδρουν τοὺς οἰκίσκους αὐτῶν ἐν μέσῳ λιμνῶν ἢ τελμάτων ἐπὶ προηγουμένως γενοῦς ἐμπηχθέντων ἐπὶ τῆς ἰλῦς αὐτῶν πασσάλων, εἰσέρχοντο δ' εἰς ταύτας διὰ μονίμων ἢ περιαιρετῶν, ἀπὸ τῶν ὄχθων εἰς τὰ συμπλέγματα τῶν καλυβῶν τῶν ἀγούσων γεφυρῶν, πολλοὶ μὲν αὐτῶν εἶδον, εὐφυῆς τις ὅμως μετὰ προσοχῆς παρατήρησεν ὅτι, τὰ πρὸς οἰκοδομὴν τῶν καλυβῶν τούτων—λιμναίων οἰκήσεων ὡς συνήθως λέγονται—χρῆσιμα ξύλα πίπτοντα ἐν τῷ ὕδατι δὲν ἐβυθίζοντο ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ἔμμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος τῆς λιθίνης ἐποχῆς, ὁ Montgolfier τῶν λιμναίων πλοίων, ἔβριψε καὶ δευτέραν καὶ τρίτην σανίδα καὶ ἐβεβαιώθη περὶ τῆς ἀνακαλύψεώς του, ἧς ἴσως ὠφελήθησαν οἱ οἰκοδομοῦντες ὅπως λαμβάνωσι τοὺς πασσάλους οὐχὶ ὑπὸ τῶν συναδέλφων τῶν διὰ τῆς γεφύρας κομιζομένους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὄχθης διὰ τοῦ ὕδατος πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐργασίας διευθυνομένους. Πολλοὶ πιθανῶς παρήλθον χρόνοι καθ' οὓς οὐδαμῶς ἄλλως ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ἐπωφελήθησαν· ἐδέησε δὲ νὰ εὐρεθῆ ἕτερός τις Pilatre de Rorier, ὅστις ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ ἐπιβῆ τοιαύτης σανίδος, ὅπως διέλθῃ οὕτω μέρος τῶν ἀκτῶν τῆς παλαιᾶς λίμνης· ἕτερός τις ἐκ τύχης ἴσως παρατήρησεν ὅτι ἡ ἐφ' ἧς ἔβαινε σανὶς ταχύτερον ἔπλεεν, ἢν ἐσφίριζεν ἐπὶ τοῦ τῆς λίμνης πυθμένος τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ῥάβδου ἦν ἀνὰ χεῖρας ἐκράτει καὶ ὁ ἀνάλογος τοῦ φυσικοῦ Καρόλου παρὰ τοῖς λιμναίοις τούτοις πλοίοις, ἦτο ὁ πρῶτος ἐπιχειρήσας ἵνα σχηματίσῃ ἐν τῷ μέσῳ κορμοῦ δένδρου κοίλωμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιβάς νὰ πλεύσῃ. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν, προσετέθησαν εἰς τὰ τοιαῦτα πλοίαρκα καὶ αἱ κῶπαι, ὡς μαρτυρεῖ τὸ ἐσχάτως ἀνευρεθὲν ἐν Neuchatel πλοῖον τῶν τοιούτων λιμναίων οἰκήσεων· κατ' ὀλίγον δὲ καὶ βαθμηδὸν προσετέθησαν ὡς κινήτριος δύναμις καὶ τὰ ἱξία. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις πλοίοις τῶν Αἰγυπτίων, ὧν εἰκόνας εἰς κεχαραγμέναι ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων τοῦ λαοῦ ἐκείνου μνημείων, βλέπομεν τὰς κώπας ὡς τὴν κυρίαν κινήτριον δύναμιν, τὰ δὲ ἱξία ὡς τινα ἐπιβοηθητικὴν.

Ἄλλὰ παρὰ τὴν προσθηκὴν τοῦ πηδαλίου, καὶ τὴν τερασίαν τῶν τε ἱξίων καὶ τῶν σκαφῶν ἀνάπτυξιν, καὶ αὐταὶ αἱ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ καθ' ἡ-

μᾶς αἰῶνος μέγισται νῆες, σχεδὸν ὅπως τὰ ἐλάχιστα προϊστορικὰ πλοίαρκα, οὐχὶ κατὰ βούλησιν τῶν ἐπιβαινόντων διηυθύνοντο· τίς πλοίαρχος ἰσιοφόρου πλοίου ἠδύνατο ἢ δύναται ἔτι νὰ καυχήθῃ, ὅτι, ὠρισμένην ὥραν θὰ εἶναι εἰς τὸν πρὸς ὄν ὅρον; Ἐν ὅσῳ τὰ πλοία ἐκινουῦντο διὰ τοῦ ἀνέμου, δυνάμειος ἐκτὸς ἐαυτῶν ἐνεργούσης, οὕτινος ἢ διεύθυνσις καὶ ἡ ταχύτης ἄγνωστος ἐκ τῶν προτέρων, οὐχὶ ἐπὶ πλέον κατὰ βούλησιν διηυθύνοντο, τῶν ὑπὸ τοῦ κολπορρέματος παρασυρομένων, καὶ ἐκ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου εἰς Νορβηγίαν διευθυνομένων κορμῶν δένδρων, καὶ πολλῶ ὀλιγώτερον τῶν κωπηλάτων λέμβων· ἐδέησε νὰ ἔλθῃ ὁ Papin, ὁ Watt, καὶ οἱ ἄλλοι τὰς ἀτμομηχανὰς τελειοποιήσαντες, ὅπως δυναθῆ ὁ ἄνθρωπος παρέχων εἰς τὸ πλοῖόν του ἰδίως ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦσαν καὶ διὰ τῶν τροχῶν ἢ τοῦ ἔλικος ἐργαζομένην κινήτριον δύναμιν, ἵνα εἴπῃ ὅτι δύναται νὰ διευθύνῃ διὰ τοῦ πηδαλίου, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρετικῶν περιγιάσεων, τὸ πλοῖον ὅπουδῆποτε γῆς θελήσῃ. Ὡστε ἡ διεύθυνσις τῶν πλοίων ὀφείλεται οὐχ οὕτως εἰς τὸ πηδάλιον ὅσῳ εἰς τὴν ἀτμομηχανήν.

Τούτ' αὐτὸ ἔδει νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ τῶν αεροπόρων πλοίων.

Μάτην προσετέθησαν, εἰς τὴν πλήρη θερμοῦ ἀέρος, ἀρχικὴν τοῦ Montgolfier σφαιραν, τὸ ὑδρογόνον ἀντὶ τοῦ θερμοῦ ἀέρος εἰς πλήρωσιν, ἢ ἄγκυρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταβάσεως, καὶ τὸ ἀλεξίπτωτον ἐν καιρῷ κινδύνου· ταῦτα πάντα καθίστων μόνον εὐκολώτερον τὸν χειρισμὸν, οὐδὲν ὅμως ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τούτων ἐπίδρασιν εἶχεν· ἡ κινήτριος δύναμις ἐξηκολούθει νὰ εἶναι τὰ τοῦ ἀέρος ρεύματα, εἰς ὧν τὴν διεύθυνσιν παρεδίδοτο ἐντελῶς ὁ αεροναύτης.

Ἄλλὰ δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ συγχέωμεν τὴν ἐπὶ τῶν πλοίων μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν αεροπόρων ἐνεργείας τοῦ ἀέρος, ἧτις διαφορωτάτη τυγχάνει. Τὸ πλοῖον ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ πολλῶ πλεονεκτεῖ, διότι δύναται, οὐχὶ μόνον διὰ περιορισμοῦ ἢ αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνεπτυγμένων ἱξίων του νὰ παραλάβῃ ἐλάσσονα ἢ μείζονα παρὰ τοῦ πνεόντος ἀνέμου δύναμιν, οὕτω δὲ ν' ἀνθίσταται ἀποτελεσματικῶς σχεδὸν εἰς σφοδρὸν ἄνεμον καὶ νηνεμίαν, ἀλλὰ καὶ καταλλήλως κλίνειν τὸ πλοῖον πρὸς τε τὸ σκάφος καὶ πρὸς ἄλλα τὰ διάφορα αὐτοῦ ἱξία, νὰ λαμβάνῃ διαφορωτάτην τῆ διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου διεύθυνσιν, ἐπιβοηθούτων καὶ καταλλήλων τοῦ πηδαλίου χειρισμῶν, πλὴν δὲ τούτων δύναται τὸ πλοῖον ἐν καιρῷ κινδύνου πάντα περιστέλλον τὰ ἱξία, νὰ ἐκτεθῆ οὐχὶ εἰς τὴν ἕμεσον τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν, ἀλλ' εἰς τὴν ἕμεσον διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διεγειρομένων κινήσεων τῆ ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, τῶν κυμάτων. Τὸ δὲ ἀερόστατον ὡς οὐχὶ διὰ μέσου ἱξίων, ἀλλ' αὐτὸ τούτο δι' ὅλου τοῦ σώματός του δεχόμε-

νον τὴν τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν, οὐδεμίαν οὔτε ἀντί-
 γασιν οὔτε κἂν τροποποιήσιν δύναται νὰ ἐπιφέρει
 εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀέρος ἐπίδρασιν. Τὸ ἀερόςατον
 εἶναι βεβηθισμένον ἐντὸς τοῦ κινουμένου ἀέρος, οὐδό-
 λως δυνάμενον νὰ παρεκκλίνῃ τῆς διευθύνσεως αὐ-
 τοῦ, ἔσω καὶ ἑκατὸν ἂν εἰργάζοντο πηδάλια, ἐν
 ὅσῳ δὲν ἔχει δύναμιν ἰδίαν δυναμένην ν' ἀντισταθῇ
 τῇ δυνάμει τοῦ ἀέρος, ἢ ἰδιαίτερα αὕτη τοῦ ἀερο-
 σάτου δύναμις, ἐάν μὲν εἶναι ἴση τῇ δυνάμει τοῦ
 ἀέρος, κρατεῖ τούτῳ ἐν ἀκινήσει· ἐάν δὲ μείζων, δίδει
 αὐτῷ καὶ ἐναντίαν κίνησιν, ἐάν δ' ἐλάσσων, ἐπιβρα-
 δύνει τὴν ἐν τῷ ἀέρι κίνησιν του. Τοῦτο ὅμως εἶ
 εἶναι ἀποτέλεσμα διευθύνσεως τοῦ ἀερόςατου ἀντι-
 θέτου τῇ διεύθυνσει τοῦ ἀέρος, ἥτις ἀδύνατον νὰ
 ἐπιτευχθῇ ἄνευ πηδαλίου ἰσχυροῦ καὶ καταλλήλως
 ἐργαζομένου· ὥστε ἡ σπουδαιότης τοῦ πηδαλίου εἶ-
 ναι μεγίστη. Ἄλλ' οὐχὶ μόνου πηδαλίου ἀνάγκην εἶ-
 χον τ' ἀεροπόρα πλοῖα, τὰ δὲ ζητούμενα πρὸς δι-
 εύθυνσιν τῶν ἀερόςατων ἦσαν, καὶ πηδάλιον, καὶ
 κινήτηριος δύναμις ἐντὸς αὐτοῦ ἐνοικοῦσα, καὶ
 κατάλληλος τοῦ σχήματος τῶν ἀερόςατων τρο-
 ποποιήσεις.

B'.

ΔΟΚΙΜΑΙ

Ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης τῶν ἀεροπόρων σφαιρῶν
 ἀνακαλύψεως, πολλοὶ κατέβησαν ἐπὶ τῆς κατὰ βού-
 λησιν διευθύνσεως αὐτῶν, πολλὰς μὲν καὶ κινήτηρι-
 οὺς δυνάμεις προτεινόντες, πολλὰ δὲ πλείονα πρὸς ἐ-
 φαρμογὴν αὐτῶν μηχανήματα μεταχειριζόμενοι· τὰ
 μηχανήματα ὅμως ταῦτα εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐχρησίμευ-
 σαν ἢ εἰς τὸν ἀκριβῆ τοῦ ζητήματος προσδιορισμὸν,
 δι' ὃ παρατιθέμεθα ἐν ὀλίγοις περιγραφῆν τούτων,
 ὡς χρησιμοτάτων πρὸς ἀκριβῆ διαφώτισιν τῆς συσκευ-
 ῆς, ἥτις ἐσχάτως διὰ τῶν ἀδελφῶν Tissandier πρώ-
 τον, καὶ εἶτα διὰ τῶν λοχαγῶν Renard καὶ Krebs
 ἐπέφερε τὴν ὀριστικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν.

Καὶ πρῶτος ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν εὑρεσιν τῶν ἀεροπό-
 ρων σφαιρῶν ὁ Guyton de Morbeau προσέθηκεν εἰς
 τὴν ὑπὸ τὴν ἀεροπόρον σφαιρᾶν λέμβον ἐλαφρὰς κώπας,
 δι' ὧν, λειτουργουσῶν ὅπως καὶ αἱ τῶν θαλασσίων λέμ-
 βων, ἐνόμιζεν ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἰδίαν τινα εἰς τὸ
 ἀερόςατικὸν σύστημα κίνησιν· ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ πεί-
 ραμα οὐδεμιᾶς ἔτυχεν ἐπιτυχίας, διότι αἱ τῶν συνήτων
 λέμβων κώπαι, παρέχουσι κίνησιν εἰς τὸ σκάφος, ἕνεκα
 τῆς πυκνότητος τοῦ πρὸς ὑποσφίριξίν του χρησιμεύον-
 τος βευστοῦ· αἱ δὲ τῶν ἀεροπόρων, ὡς μὴ παρέχοντες
 τοῦ ἀέρος, ἕνεκα τῆς ἀραιότητός του, τὴν προσέκου-
 σαν ἀντίγασιν, μάτην ἐκινούντα, καὶ τὸ σύστημα οὐχὶ
 ὀλιγώτερον εὑρίσκετο εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀνεμών.
 Ἐκτοτε πολὺς παρήλαε χρόνος, καθ' ὃν τὰ τοιαῦτα
 πειράματα εἶχον διακοπῆ, μάλιστα δὲ τῷ 1852 ὁ Hen-
 ry Giffard βλέπων τὴν ἐπιτυχῆ τῆς ἀτμο-

μηχανῆς καὶ τοῦ ἔλικος ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων ἐφαρμο-
 γὴν, ἐπειράθη νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀερο-
 πόρων, πράγματι δὲ τὴν 24 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους
 ἐκεῖνου ἐπέβη ἀτμηλάτου ἀερόςατου πολλῶν καταλλή-
 λωτερον πρὸς τὸν σκοπὸν σχῆμα ἔχοντος, καθ' ὃ ὄντος
 παχέως ἀτρακτοειδοῦς, ἀλλὰ πλὴν τοῦ μεγάλου βάρ-
 ος τῆς σιδηρᾶς ἀτμομηχανῆς, καὶ ἄλλος λόγος ἰσχυ-
 ρότερος, κατέστησεν ἀδύνατον τὴν ἐπιτυχίαν· ἡ ἀτμο-
 μηχανὴ ἐργαζομένη μεταβάλλει τὸν γαϊάνθρακα, ὃν
 πρὸς καυσὶν παραλαμβάνει τὸ πλοῖον, εἰς ἀνθρακικὸν
 ὀξύ, τὸ δὲ ὕδωρ εἰς ἀτμὸν, σώματα δηλαδὴ ἀμφοτέρω
 ἀέρια, δι' ὃ καὶ ἐκφεύγοντα τοῦ συστήματος, τερουμέ-
 νου οὔτω τῆς ἰσορροπίας· ὥστε οἱ ἀεροναῦται ὅπως κρα-
 τῶσι τούτο εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, ἠναγκάζοντο ν' ἀπολύω-
 σι διαρκῶς διὰ τῆς δικλίδος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀτρακτο-
 εἰδοῦς ἀερόςατου ἀέριον, καὶ μετ' ὀλίγον νὰ κατέρχων-
 ται ἐκλιπούσης τῆς καταλλήλου τοῦ ἀερίου ποσότητος.

Ἀποδειχθείσης λοιπὸν οὕτως ἀνεφαρμογῆς τῆς ἀτμο-
 μηχανῆς ὡς κινήτηριος δυνάμεως, καὶ ἐξαιρεθέντος τοῦ
 μόνου ἰσχυροῦ μηχανικοῦ μέσου, τὸ ὅποσον ἠδύνατο
 νὰ διαθέσῃ τότε ὁ ἄνθρωπος, καὶ πάλιν ἀνεγάρθησαν
 τὰ πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἀεροπόρων πειράματα, μάλιστα δὲ
 τῷ 1872 ὁ Dupuy de Lome μετὰ εὐρυτάτην τοῦ ζη-
 τήματος μελέτην, ἐρίρμωσεν εἰς τὸ ἀτρακτοειδὲς ἀε-
 ρόσατόν του, ὡς κινήτηριον τοῦ ἔλικος, τὴν μυϊκὴν τῶν
 ἀνθρωπίνων χειρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὕτη ἡ
 δύναμις ἐκπύρηνθη ἀνεπαρκῆς ἠναγκάστησαν πάντες
 νὰ παραιτηθῶσι τοιούτων πειραμάτων, τινὲς δὲ καὶ
 νὰ κηρύξωσιν ἀνέφικτον τὴν κατὰ βούλησιν τῶν ἀερο-
 πόρων διεύθυνσιν, δι' ἰδίας ἐν αὐτοῖς ἐνοικουμένης δυνά-
 μεως· οὐχ ἥττον ὅμως ἤρξατο ἐπιρρωνυομένη πῶς ἡ ἰδέα
 ὅτι, ἄνευ ἰδίας κινήτηριος δυνάμεως καὶ πηδαλίου ἠ-
 δύνατο νὰ διευθύνωσι κατὰ βούλησιν τὰ ἀερόςατα χά-
 ρις τοῖς εἰς διάφορα ὕψη διαφόροις τῶν τοῦ ἀέρος βευ-
 μμάτων διευθύνσεσι. Πολλοὶ δηλονότι ἀεροναῦται παρε-
 τήρησαν ὅτι, ἐν ᾧ εἰς τὰ κατώτερα τῆς ἀτμοσφαιρᾶς
 σφώμματα ἐπικρατεῖ ἄνεμος, ὑποτεθείσθω, Δυτικὸς,
 ὀλίγον ἀνωτέρω ἐπικρατεῖ Βόρειος, καὶ ἔτι ἀνωτέρω Νοτι-
 ανατολικὸς, παρατήρησις ἰδίᾳ πιστοποιουμένη καὶ ἐκ τῆς
 διαφόρου ἐνίοτε διευθύνσεως τῶν νεφῶν· ὡς εἰσχυρίζοντο
 ὅτι διὰ καταλλήλου ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως ἐν
 τῷ ἀέρι τῶν ἀεροπόρων πλοίων, ἠδύνατο ὅτε μὲν τὴν
 μίαν, ὅτε δὲ τὴν ἐτέραν τῶν τοῦ ἀέρος διευθύνσεων
 ἀκολουθοῦντες νὰ φθάσωσι μετὰ τινος τροπᾶς ἀκριβῶς
 εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον· ἀλλὰ καὶ τοὶ ἀρκοῦντα ἐπὶ τοῦ
 ζητήματος τούτου πειράματα δὲν ἐγένοντο, οὐχ
 ἥττον ὅμως ἢ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀεροπόρων χρῆ-
 σις τῶν εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη διαφόρων τοῦ ἀέρος
 βευμάτων θὰ μείνῃ περικομισμένη, διότι ὅπως ἀνέχων-
 ται καὶ κατέρχονται τὰ ἀεροπόρα, ἐνίοτε καὶ ἐπὶ μα-
 ταίῳ ζητούντα ἄλλην τοῦ ἀνεμοῦ διεύθυνσιν, ἀνάγκη
 νὰ καταναλίσκωσιν ἀρειδῶς, τοῦ τε προσληφθέντος ἔρμα-

τος και τοῦ τὸ ἀερόσατον πληροῦντος ἀερίου, ἀλλὰ τούτων ἡ προμήθεια εἶνε ἐντελῶς περιορισμένη· και ἡ μὲν τοῦ ἔρματος ἐξάντησις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐνίοτε ἀπαραιτήτως ἐπιβαλλομένην εἰς ὑψηλότερα μέρη ἀνάβασιν, ἡ δὲ τοῦ ἀερίου σπατάλη ἐπιφέρει τὴν κατὰπτωσιν τοῦ ἀερόςατου εἰς οἰαδήποτε ἐπικίνδυνα μέρη.

Γ'.

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ TISSANDIER

Οὕτω πᾶσαι αἱ μηχανικαὶ δυνάμεις, προταθεῖσαι διαδοχικῶς, ἐθεωρήθησαν ἀκατάλληλοι πρὸς διεύθυνσιν τῶν ἀερόςατων, αἱ μὲν ἄλλαι ὡς ἀνεπαρκεῖς, ἡ δὲ τοῦ ἀτμοῦ ὡς μεταβάλλουσα μεγάλως τὸ βᾶρος τοῦ συστήματος· ὑπέδειξαν ὅμως κάλλιστα αἱ ἀποτυχίαι αὗται, τοὺς ὄρους, οὓς ἔπρεπε νὰ συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῇ ἡ μέλλουσα ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ κινητήριος δύναμις. Ἡ δύναμις αὕτη ἔδει νὰ παρέχεται ὑπὸ μηχανῶν ἐλαφρῶν, ἄνευ πολυπλόκων χειρισμῶν, ἄνευ πυρὸς ἢ φλογός, διότι τὸ ἀερόπορον πλοῖον εἶνε και αὐτὸ και τὰ πληροῦντα αὐτὸ ἀέρια κατ' ἐξοχὴν ἀναφλέξιμα, και κυρίως ἡ λειτουργία τῶν μηχανημάτων τούτων νὰ μὴ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν εἰς τὸ βᾶρος τοῦ συστήματος μεταβολὴν. Τοῦτο μάλιγα ἐνόησε ὁ κ. Gaston Tissandier και ἐξέθηκεν δι' ὑπομνήματός του τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1881 τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, συνεπαγόμενος δὲ ὅτι μόνον ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶχε πάντα τὰ ὑπὸ τῆς πείρας ὑποδειχθέντα προσόντα, και ἐφήρμοσε τοῦτον εἰς κίνησιν μικροῦ ἀτρακτοειδοῦς ἀερόςατου ὅπερ και ἐξέθηκεν εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν ἐκθεσιν τοῦ 1881, ὅπου τὸ μηχανήμα νηνεμίας οὔσης διέσχισε τὸν ἀέρα μετὰ ταχύτητος 3 μέτρων κατὰ δεύτερον λεπτόν· τὸ ἀερόσατον τοῦτο ἐκινεῖτο διὰ διπτέρου ἔλικος, οὗ περιέσφερε τὸν ἄξονα μικρὰ ἠλεκτροδυναμικὴ μηχανή.

Ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἐνεθάρρυνε τὸν πειραματιστὴν ἀποφασίσαντα νὰ κατασκευάσῃ μέγα ἀερόσατον ἀτρακτοειδὲς μετὰ ἔλικος, ἠλεκτροδυναμικῆς μηχανῆς και πηδαλίου, και νὰ πειραθῇ ὅπως διευθύνῃ αὐτὸ λοξῶς και ἀντιθέτως τῷ ρεύματι τοῦ ἀνέμου. Καὶ ἡ μὲν ἀοροφόρος ἀτρακτος κατασκευασθεῖσα ἐκ περκαλίνης, καταστάσης ἀδιαβάτου τῷ ἀερίῳ διὰ ἰδιαίτερου τινος βερνικίου κάλλιστης ποιότητος, εἶχε μῆκος ἐκ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτερον πέρας 28 μέτρων, διάμετρον ἐν τῷ μέσῳ 9, 50 και ὄγκον 1060 κυβικῶν μέτρων· ἐπληρώθη δὲ διὰ καθαροῦ ὑδρογόνου, παρασκευασθέντος δι' ἰδιαίτερας μεγάλης συσκευῆς, ἣν, ἐπὶ τούτῳ ἴδρυσεν ὁ ἐφευρέτης ἐν τῷ ἀερόςατικῷ ἔργασταίῳ του ἐν Auteit τῶν Παρισίων.

Ἐκ τῆς τερασίας ταύτης ἀτράκτου, οὐχὶ διὰ δικτυωτοῦ πλέγματος, ὡς συνήθως γίνεται εἰς τὰ σφαιρικά ἀερόσατα, ἀλλὰ διὰ συστήματος ταινιῶν ἐξ ἰσχυ-

ροῦ και ἐλαφροῦ ὑφάσματος, καλυπτουσῶν μὲν ὀλόκληρον τὴν ἀνωτέρω τῆς ἀτράκτου ἐπιφάνειαν, συνδεομένων δὲ πρὸς τὰ κάτω εἰς 4 συστήματα σχοινίων, ἐξηρητᾶτο ἡ λέμβος ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν ὁ κλωβὸς τοῦ ἀερόπορου. Οὗτος ἔχων σχῆμα ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου, ἐσχηματίζετο ἐκ ξύλων bambou συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα και τὰς τὸ δάπεδον ὑποσκηρίζουσας καρυῖνας δοκοῦς διὰ συρμάτων ἐρυθροῦ χαλκοῦ μετ' ἐπικαλύμματος τῶν συνδεσμικῶν μερῶν διὰ γουταπέρακας· εἶχε μῆκος 1·90 μέτρου, πλάτος 1·45 και ὕψος ὑπὲρ τὰ 2·50 μέτρα· και διηρείτο καθέτως εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ μὲν πρόσθεν προώριστο διὰ τὸ ἔρμα, και τὰ μηχανήματα τῆς καταβάσεως, τὸ δὲ ὀπίσθεν, ἐν ᾧ ἦσαν αἱ σῆλαι, ἡ ἠλεκτροδυναμικὴ μηχανὴ ἐπὶ ἰσχυρῶς προσδεδεμένης εἰς τὸ ἄνω τούτου μέρος καρυῖνης δοκοῦ, ἔφερε τὸν τροχὸν και τὸν ἄξονα τοῦ διπτέρου ἔλικος· πρὸς δὲ ἐν αὐτῷ ἦσαν και αἱ ἄκραι τῶν διευθυνόντων τὸ πηδάλιον σχοινίων, ἦτο δὲ και τὸ πηδάλιον μέγα τρίγωνον τεμάχιον ἀβερνικώτου μεταξίνου ὑφάσματος ἐξηρητημένον ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου μέρους τῆς ἀτράκτου μεταξύ τοῦ ἄκρου ταύτης και τοῦ μέρους τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ λέμβου, και τεταμένον πρὸς τὰ κάτω, διὰ μικρᾶς πρὸς τὸ ἀντίπεραν τοῦ λέμβου φθανούσης ῥάβδου ἐκ βάμβακος χρησιμεύοντος και πρὸς περιστροφικὴν τοῦ πηδαλίου κίνησιν.

Τὸν ἠλεκτρισμὸν παρεῖχε σύστημα 4 σηλῶν Trouvé ὧν ἕκάστη ἀπετελεῖτο ἐκ σκάφης ἀπεσκλυρημένου καουτσούκ, κεχωρισμένης δι' ὀμοίων πλακιδίων εἰς 6 χοιχεῖα φέροντα ἐντὸς θερμῆς διαλύσεως δυχωρμικοῦ καλίου πλάκας ἄνθρακος και ψευδαργύρου· τὸ δὲ ἐκ ταύτης ρεῖμμα ὅταν ἦσαν εἰς ἐνέργειαν και αἱ 4 σῆλαι, παρεῖχε διὰ 4 ἠλεκτρομαγνητῶν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τὰ πρὸς τὸν ἄξονα 36 συστήματα τεμαχίων μαλακοῦ σιδήρου, και διὰ τούτων εἰς τὸν ἄξονα 1860 στροφᾶς κατὰ 1"· ἡ ἠλεκτροδυναμικὴ αὕτη μηχανὴ συστήματος Siemens ἀλλὰ νέου τύπου, καταλλήλου πρὸς τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα, και φέροντος εἰς τὸ ἐλάχιστον τοῦ ὄγκου και βάρους τὰ τεμάχια τοῦ μηχανισμοῦ, μετέδιδε δι' ὀδοντωτοῦ τροχοῦ κίνησιν 180 περιστροφῶν κατὰ δεύτερον λεπτόν εἰς τὸν ἔλικα τοῦ ἀερόςατου. Ὁ ἔλιξ οὗτος ἐκ κοίλων τεμαχίων τετηγμένου χάλυθος, εἶχε διάμετρον 2·80, αἱ δὲ δύο πτέρυγες κρατούμεναι εἰς τὴν προσήκουσάν θέσιν διὰ τενόνων χαλυβδίνου σύρματος, ἦσαν κεκολλημέναι ἐξωτερικῶς διὰ μεταξίνου ὑφάσματος.

Ἐπὶ τοιούτου λοιπὸν ἀερόςατου και διὰ τοιούτων μηχανημάτων, ἅτινα ἐν συντόμῳ ἐσημειώσαμεν, ἐξηρητημένου ὁ GASTON Tissandier τῇ 8 Ὀκτωβρίου τοῦ 1883 ἀνέβη εἰς τὸν ἀέρα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀλβέρτου διακεκριμένου ἀρχιτέκτονος. Τὸ πρῶτον ἠλεκτροκίνητον ἔλικοφόρον ἀερόσατον τοῦτο, τελεσθεῖσης τῆς ἐξ ὑδρογόνου πληρώσεως του μόλις τῇ

3,20' MM, από τῆς 8 ΠΜ, ὅτε ἤρχισεν ἡ πλήρωσις, παραλαβὸν τὸ ὀρισμένον ἔρμα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἐκ τοῦ Auteuif τῶν Παρισίων πνέοντος ἐλαφροῦ Ἀνατολικοῦ Νοτιανατολικοῦ ἀνέμου.

Ἄλλὰ πιεῖται ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ καταλίπωμεν τὸν λόγον εἰς αὐτὸν τὸν ἀεραναύτην.

«Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, λέγει οὗτος ἐν τῇ Nature ὁ ἀνεμος ἦτο ἐλάχιστος, ἀλλ' ὡς συνήθως συμβαίνει ἡ ταχύτης του ἠύξανε μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ὕψους, καὶ ἠδυνήθημεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, εἰς ὃ εἶμεθα ὕψος, 500 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, τὸ ἀερόστατον ἐφέρετο μετὰ ταχύτητος 3 μέτρων κατὰ δεύτερον λεπτόν.

«Ὁ ἀδελφός μου εἶχεν ἀναλάβει νὰ ρυθμίξῃ τὸ ἀπορρίπτεμον ἔρμα, ὅπως διατηρῆται τὸ ἀερόστατον εἰς σταθαρὸν ὕψος, μικρὸν ἀπέχον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τοῦτο δὲ καὶ κατώρθωσε κάλλιστα διατηρήσας εἰς ὕψος 400 ἕως 500 μέτρων τὸ ἀερόστατον, ὅπερ ἔμεινε διαρκῶς πεπληρωμένον, τοῦ ἕνεκα τῆς διαστολῆς πλεονάζοντος ἀερίου ἀπερχομένου αὐτομάτως διὰ τῆς εἰς τὸ κατώτατον τῆς ἀεροπόρου τεθείσης δικλείδος, ἣν τοῦτο ἤνοιγε διὰ τῆς αὐξανούσης πιέσεώς του.

«Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν, ἔβηκα εἰς ἐνέργειαν τὸ σύστημα τῶν διὰ δυχωρμικοῦ τεσσάρων σὺλῶν, ἐξ ὧν ἐνωτῆς (commutateur) δι' ὕδραργύρου μοι ἐπέτρεπε νὰ χρησιμοποιοῦμαι τὸ βεῦμα 6, 12, 18 ἢ καὶ τῶν 24 σιγείων, καὶ νὰ ἔχω οὕτω τέσσαρας διαφόρους ταχύτητας, ἀντιστοιχοῦσας ἀπὸ 60 ἕως 180 τοῦ ἕλικος περιστροφῶν ἀνὰ δεύτερον λεπτόν. Λειτουργούντων 12 τοιούτων σιγείων, ἡ ἰδία ταχύτης τοῦ ἀεροστάτου ἦτο ἀνεπαρκής, ἀλλὰ τεθέντων εἰς ἐνέργειαν ὑπὲρ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης καὶ τῶν 24 σιγείων, ἐδείχθη ὡς ὄλιος διάφορον τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ ἰδία κίνησις τοῦ ἀεροστάτου καθίστατο ὀφθαλμοφανής, καὶ ἠσθανόμεθα ὀροσερὸν ἀνεμον παραγόμενον ἐκ τῆς ὀριζοντίας κινήσεώς μας. Ὅταν τὸ ἀερόστατον διευθύνετο ἀντιθέτως τῷ πνέοντι ἀνέμῳ, ὅτε ἡ προσθία τῆς ἀτράκτου ἄρα ἀπέβλεπε πρὸς τὸ κωδονοστάσιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Auteuif, ἐγγύτατα δηλ. τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεώς μας, τότε ἀνθίστατο ἱκανῶς εἰς τὸν ἀνεμον μένον ἀκίνητον, ὅπως ἐβεβαιώθημεν λαβόντες ἐπανειλημμένως ἐπὶ τῆς γῆς σημεῖα πρὸς σύγκρισιν τῆς διευθύνσεώς του. Ἄλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν κατάλληλον ταύτην θέσιν, διότι μετὰ τινα χρόνον ὑψίστατο αἰφνιδίως περιστροφικῶς περὶ ἑαυτὸ κινῆσαι, ἥ δὲν ἴσχυεν ἵνα κατακινήσῃ ἡ λειτουργία τοῦ πηδαλίου.

«Παρὰ τὰς περιστροφικὰς ταύτας κινήσεις, ὧν θὰ εὔρωμεν τὸ μέσον τῆς θεραπείας εἰς προσεχῆ πειράματα, ἤρχισαμεν πάλιν τοὺς αὐτοὺς χειρισμοὺς ἐπὶ 20 λεπτά, καθ' ἃ ἔμειναμεν γάσιμοι ὑπὲρ τὸ δάσος τῆς Βουλώνης.

«Ὅταν προσεπαθήσαμεν νὰ προχωρήσωμεν βαδίζοντες καθέτως τῇ διευθύνσει τοῦ ἀνέμου, τὸ πηδαλίον ἐκυρτοῦτο ὡς ἰσὶον καὶ αἱ περιστροφικαὶ κινήσεις ἐπανελαμβάνοντο μετὰ μεγάλης ἐντάσεως· ἐντεῦθεν δὲ συνεπεράνομεν ὅτι, δὲν δύναται ἀεροπόρος ναῦς νὰ λάβῃ τοιαύτην πρὸς τὸν ἀνεμον διεύθυνσιν, ὥστε ἡ μετὰ τοῦ κυρίου ἄξονός της καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ βεῦματος γωνία δέον ἵνα μὴ ὑπερβαίνει ὀλίγας μοίρας.

«Μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν ρηθέντων πειραμάτων διεκόψαμεν τὴν λειτουργίαν τῆς ἠλεκτροδυναμικῆς μηχανῆς, καὶ τὸ ἀερόστατον διεῖλθεν ὑπὲρ τὸ Mont-Valerien ἄπαξ ἀκολουθήσαντος τούτου τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, ἤρχισαμεν πάλιν τὴν λειτουργίαν τοῦ ἕλικος βαδίζοντες ἤδη κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου· ἡ ταχύτης τότε τῆς κινήσεως τοῦ ἀεροστάτου ἠύξησε, καὶ διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ τοῦ πηδαλίου ἐπετύχομεν κλίσιν τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀεροστάτου, πρὸς τὴν τοῦ ἀνέμου φορὰν ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἐπ' ἀριστερά· περὶ τούτου δὲ ἐβεβαιώθημεν λαβόντες ἐπανειλημμένως σημεῖα διευθύνσεως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

«Κατὰ τὴν 4 ὥραν τέλος καὶ 35 λεπτά κατήλθομεν εἰς πεδιάδα τινα ἐγγὺς τοῦ Croissy-sur-Seine, τῶν πρὸς κατάβασιν χειρισμῶν τελεσθέντων ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου, μετὰ πληρεστάτης ἐπιτυχίας. Καὶ τοι δὲ κατελείπομεν πεπληρωμένον τὸ ἀερόστατον ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἐπαύριον, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη τοῦ ἀερίου κοσώσης ἐξῆλθε καὶ τοῦτο ἔμεινε καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην πεπληρωμένον, ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην. Ζωγράφοι καὶ φωτογράφοι ἔλαβον εἰκόνα τοῦ ἀεροστάτου, ἐν μέσῳ περιέργου πλήθους, τοῦ ὁποίου τὸ καινοφανὲς θέαμα προσεκάλεσε τὴν σύρροήν.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη διὰ τοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀεροστάτου ἀνάβασις τῶν ἀδελφῶν Tissandier, δεῖξασα μὲν τινας τοῦ συστήματος ἐλλείψεις, ἀλλ' ὅμως ἀποδείξασα ὅτι εὐρέθη τέλος ἡ πρὸ αἰῶνος ἤδη ζητούμενη δύναμις πρὸς κίνησιν τοῦ ἀεροστάτου, ὅτι δι' αὐτῆς ἐπετυγχάνετο εἰ καὶ μὴ ἡ κατ' ἀντίθετον, τοῦλάχιστον ἡ κατὰ πλαγίαν τῇ τοῦ ἀνέμου φορᾷ τῶν ἀεροπόρων κινήσεις, καὶ ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκ τῆς ἀτράκτου ἐξαρθήσεως τῆς λέμβου διὰ ταινιῶν καὶ συστήματος σχονίων ἦτο προσφορωτάτη.

Ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, ἀρκούσης διὰ δοκιμὰς γενομένας μόνον χάριν πειραματισμοῦ ἐνθαρρυνθεὶς ὁ κ. G. Tissandier διορθώσας τὸ ἀερόστατόν του καθὼς ὑπέδειξε τὸ πρῶτον πείραμα ἀνῆλθεν πάλιν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῇ 26 Νοεμβρίου τοῦ λυξάντος ἔτους μετ' ἐντελοῦς νέου πηδαλίου. Ἄλλὰ τὰ κατὰ τὸ νέον τοῦτο ταξίδιον τῶν ἀδελφῶν Tissandier θὰ μᾶς ἀποχολήσῃ εἰς τὸ προσεχές.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΝΙΚΟΛ. ΜΟΤΣΕΝΙΓΟΣ.

τος έρωσ ώς αϊ ακτινες θερμής σελήνης επί κοιμωμένων υδάτων.

Πάς τις όμως δύναται νά άπορήση διατί μέχρι τουδε έκτυλίσσω τά αισθήματα τής Έλένης χωρίς ούδὲ νύξιν νά δώσω περί τής καρδιάς του Άποστόλη. 'Ο κάλαμός μου όμως ώς άνήκων εις τὸ ἄρρεν γένος και επιστάμενος τὰ καθ' έαυτὸν σπουδάξει μάλλον πᾶν ὅτι τῷ εἶνε εκτός του κύκλου του ελαυνόμενος υπό περιεργείας ἄλλως τε δὲ επιθυμεί νά δεικνύη τὴν ἀβρότητά του προτιμῶν τὸ γυναικεῖον φύλον.

Έν τούτοις όμως σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Άποστόλης ἠγάπησεν επίσης θερμῶς τὴν Έλένην, ἂν δὲ ὁ συνδέων αὐτούς έρωσ ἐξεδηλοῦτο ὑφ' εκάτερου διαφόρως τοῦτο προήρχετο εκ τής διαφορᾶς του φύλου εις ὃ ἀνήκεν ἕκαστος.

Άλλὰ καὶ ἐναυθᾶ ἰδοῦ αἴφνης και ἐτέραν ἀλήθειαν μοι ἀνακαλύπτει ὁ δαίμων του μελανοδοχείου μου.

Ότι ἡ γυνὴ ἀγαπᾶ, διότι ἀρέσκειται εις τοῦτο ἐνῷ ὁ ἀνὴρ ἀγαπᾶ ἀναγκαζόμενος εκ τής ἐλλείψεως ἣν αισθάνεται τής δεξιᾶς πλευρᾶς του.

Πράγματι δὲ ἡ Έλένη ἠγάπησε τὸν Άποστόλην, διότι τῇ ἤρσαν τὰ ξανθὰ μαλλιά του και τὸ λευκὸν στῆθός του, ἐνῷ ἐκείνος τὴν ἠγάπησεν διότι ἐνόησεν ὅτι καλῶς θὰ συνεπλήρου αὐτὸν τὸ ἀβρόν ἐκεῖνό σώμα. Άπὸ τής ἡμέρας τής πρώτης αὐτῶν συναντήσεως αἱ καρδίαι των ἦσαν πλέον ἀδελφαὶ και ἡ μόνη μέριμνα τῶν εὐτυχῶν ἐκείνων ἐραστῶν ἦτο τὸ νά συναντῶνται συχνότερον.

Ό Μάριος νύκτα μετὰ φόβου και τρόμου εἰσήρχετο εις τὸν κῆπον ἐκεῖνον ἀνοίγων ὡς λαποδύτης τὴν σιδηρᾶν θύραν ἵνα ἴδῃ τὴν Τιτίαν, ἣτις ἐντρομος τὸν περιέμεεν.

Ό Ρωμαῖος ἔλαμνε κατὶ περισσότερον ἀνερχᾶτο και ἐπήδα ἐξ ὑψηλοῦ τείχους δια νά συναντήσῃ τὴν πιστὴν του Ίουλιέτταν.

Ό ξανθὸς Άποστόλης μας όμως εἶχεν ὄλας αὐτοῦ τὰς ἀνέσεις· διότι ἐν ᾧ τόπῳ ἔζη δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ἀμάρτημα τὸ συμπεριπατεῖν και συνομιλεῖν μετὰ νεάνιδος, οὐδὲ τὸ συνεργάζεσθαι· ἄλλως τε δὲ και αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι ἀπήτουν τὴν τοιαύτην ἀνάμνησιν, ἣτις καθιστᾶ και τὴν ἐργασίαν τερπνοτέραν και τὰς σχέσεις τῶν δύο φίλων ἀδελφικὰς μάλλον ἢ ὑπόπτους.

Όταν ὁ Άποστόλης ἐξέχων ἰαζε εις τὸ ἀμπέλι του ἐπήγαγε ἡ Έλένη δια νά πάρῃ ζύλα.

Τὴν Κυριακὴν ὁ Άποστόλης ἔπαιζε με τοὺς συντρόφους του ἀντικυ τής οἰκίας τής ἀγαπητικᾶς του ἐνῷ ἐκείνη ἐκάθιτο εις τὸ κτώφλι. Επίσης ὅταν ἔκανε παρακαλιὰ για νά τρυγήσῃ, πρώτην, πρώτην προσεκάλει τὴν Έλένην.

Κάθε βράδυ δὲ με τὸ κάθισμα του ἡλίου ὁ Άποστόλης ἐπερίμενε τὴν Έλένην εις τὸ πηγάδι για νά ποῦνε δύο κρυφὰ λόγια.

Και ἀληθῶς δύναται ὁ ρομαντικὸς ἀναγνώστης μου νά μοὶ εἴπῃ ὅτι αἱ συναντήσεις αὐταὶ δὲν μετέιχον τῶν θελγήτρων ἐκείνων, ἅτινα προσθέτουσιν εις αὐτὰς οἱ φόβοι, αἱ ἀνησυχίαι, αἱ ὑποψίαι, τὰ σκότη τῶν νυκτῶν, ὁ τραγμὸς μιᾶς θύρας, τὸ ἀναφτερούγισμα μιᾶς ὄρνιθος ἂν τυχὸν γίνωνται εις τινὰ ὄρνιθῶνα ὡς πρὸς δια τοῦτο μάλιστα, ἀλλ' ἐγὼ μακαρίζω τὴν ἀπόλαυσιν ἐκείνην τῶν ἀναψυχῶν τής ζωῆς αἴτινες ἤρμεοι ὡς ἡ μορφὴ τής Παναγίας και ἀγναὶ ὡς λευκαὶ περιστεραι χαιρετίζουσι τὴν νεότητα ὀλίγων εὐδαιμόνων.

Έν τούτοις φυσικὸς νόμος ὑπαγορεύει νά δρέπωμεν τὸν ὥρμον καρπὸν. Ό δὲ Άποστόλης καλῶς τοῦτο νοῆσας ἐζήτει τὴν χεῖρα τής Έλένης μετὰ τρίμηνον διάστημα ἀπὸ τής πρώτης αὐτῆς συναντήσεως. Οἱ θεοὶ της δὲν ἐδίστασαν ποσῶς νά δεχθῶσιν τὴν τοιαύτην πρότασιν σκεφθέντες ὅτι ὁ Άποστόλης εἶναι παιδί δουλευτάρικο και εἶχε και τὸ μερδικό του.

Ἡ θεία Κατερίνα ἡ μάνα του γαμπροῦ ἠύχαριστήθη ἀπὸ τὴν νύμφη ποῦ ἔλαμε και τὰ πράγματα ὁμαλῶς εἶχον τελειώσει.

Ότῶ δὲ ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν ἱερὰ ἐκείνη στιγμή του πρώτου χαιρετισμοῦ των ἐφαίνετο ἠυλογημένη θεῶθεν ἀφοῦ ἐπέπρωτο νά δώσῃ τὸ σύνθημα τής εὐτυχίας των.

Και οὔτῶ τοῦλάχιστον πρέπει νά πιστεύωμεν, ὅτι ὁ Θεὸς εὐλογεῖ τὸν γάμον ὃν ὑποδεικνύει ὁ έρωσ.

Έν Ἀθήναις

Ν. Ι. ΣΤΑΜΑΤΕΛΛΟΣ.

Ἡ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

[συνέχεια και τέλος]

ΕΝ Ἑλλάδι, ἐπαναλαμβάνω, μετὰ τὰ τοιαῦτα δὲν ἐπιτρέπονται πλέον αἱ προλήψεις, αἴτινες δυστυχῶς ὑποθάλλονται εἰσέτι ὑπὸ τινων ἀμαθῶν και τὸ καθήκον των ἀγνοούντων ἱερέων, λεφάρων τής παρελθούσης σκοτεινῆς ἐποχῆς. Οἱ τοιοῦτοι, οἵτινες ὑπὸ τὸν καλογηρικὸν σάγον και γλυκὴν μειδιάμα πᾶσαν ἱησουητικὴν ὑποκρίσιν και δολιότητα ὑποκρύπτουσιν, ἂς ἔλθωσιν εις τὸ φῶς ἀποβλέ-

ποντες εἰς τὰς καταπληκτικὰς τοῦ πολιτισμοῦ προόδους! Ἐάν δ' ἐκφράζωμαι κάπως δριμέως καὶ πικρά τις φράσις μοι ἐκφεύγη, ἔστωσαν βέβαιοι οἱ τυχόν προσβαλλόμενοι ὅτι προέρχεται ἐκ λύπης μου μὴ βλέποντος αὐτοὺς συμμορφουμένους πρὸς τὴν ἐποχὴν. Ἐλεγον λοιπὸν ὅτι, εἰς κράτος, ὅπερ παρέχει τοσοῦτω εὐάρεστον εἰκόνα τῆς σχετικῆς αὐτοῦ προόδου ἐν τόσῳ μικρῷ διαστήματι, ἂν καὶ εἰσέτι εὐρίσκηται ἐν τοῖς σπαργάνοις, ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος δύναται νὰ διδάξῃ ἅπασαν τὴν πεπολιτισμένην Εὐρώπην. Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων ὅσα εἶχα ν' ἀναφέρω, εἰς τοῦτο μόνον περιορίζομαι, ὅτι ἐν ᾧ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος τῆς Εὐρώπης εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας στρατιώτας δὲν παρέχεται ἄδεια ἀναχωρήσεως κατὰ τὰς ἐπισήμους ἑορτάς των, ἀλλὰ μόνον ἀπλῶς ἀφίνονται ἐλεύθεροι νὰ ἑορτάσωσι ἐν ᾧ τόπῳ τυχόν εὐρεθῶσιν, ἐν Ἑλλάδι τοῦναντίον παρέχεται αὐτοῖς πᾶν μέσον ἵνα συνεορτάσωσι καὶ οἱ μακρὰν εὐρισκόμενοι ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἐστία. Τοῦτο δ' ἐπιτυγχάνεται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος ἔχοντος ἤδη ἰσχὺν νόμου, δι' οὗ χορηγεῖται παρατεταμένη ἄδεια τοῖς Ἰσραηλίταις στρατιώταις κατὰ τὰς ἑορτάς των. Λίαν θὰ ἠγχώμεθα ἐὰν καὶ οἱ ἄλλαχοῦ Ἑλληνας Ἰσραηλίταις ὁμονόουν μετὰ τῶν Χριστιανῶν ἑλλήνων, εὐρισκόμενοι ἐν συνεχεῖ καὶ ἀδιασπᾶστω συναφείᾳ, πολλῶ μᾶλλον καθ' ὅσον οὐδὲν τι ἔχουσιν οὗτοι νὰ ἐπικρίνωσι, τῶν ἑλλήνων Πρακτόρων μετὰ ζήτησιν πολλὰκις τὰ συμφέροντα αὐτῶν ὑπερασπισάντων. Πρέπει πᾶς Ἰσραηλίτης ν' ἀποκαλύπτῃ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ γόνυ νὰ κλίνῃ ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ἧς μέλος ἀπαρτίζει δι' ὃ καὶ καυχᾶται.

* * *

Μετὰ τὴν ἐκτενῆ ἴσως ἀλλ' ἀπαραίτητον ἐκθεσιν τῆς προτέρας καὶ σημερινῆς καταστάσεως Ἰσραηλιτῶν καὶ Χριστιανῶν καὶ τῶν ὑφισταμένων σχέσεων μετὰξὺ αὐτῶν, ἄρχομαι τοῦ κυρίου θέματός μου ἵνα ὅσον οἶόν τε ταχύτερον καὶ συντομώτερον ἐκθέσω τὴν πρόοδον αὐτῶν ἀρχίζων ἀπὸ τὰς πολυπληθεστέρους πόλεις· αἱ τῆς Ἑλλάδος πόλεις ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν κατοίκησιν των δύναται ν' ἀναχθῶσι εἰς τρεῖς τάξεις· 1) εἰς τὰς ἐχούσας ἀρκετὸν

πλυθυσμὸν 2) εἰς τὰς ὀλιγώτερον 3) καὶ τελευταῖον εἰς τὰς μὴ ἐχούσας οὐδόλως. Ἐκεῖ βεβαίως ἐνθα ὀλιγώτερος πλυθυσμὸς ὑπάρχει καὶ ὀλιγώτερα πρόοδος καὶ ἀνάπτυξις ἀναφαίνονται, ἵνα λοιπὸν μὴ ἀποκάμωμεν τὸν ἀναγνώστην ἀναγκάζοντες αὐτὸν ν' ἀναγινώσκῃ σῶρειαν ὅλην ὀνομάτων πόλεων ἐν αἷς πλεῖστοι ὅσοι Ἰσραηλίταις διαπρέπουσι, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰς κυριώτερας ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς Κερκύρας οὐσης πολυπληθεστέρως.

Οἱ Κερκυραῖοι Ἰσραηλίταις πρὸ τῆς ἐνώσεως οὐδόλως εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας ἐπεδίδοντο περιοριζόμενοι εἰς μικρὸν ἐμπόριον χαλαρούμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ραδιουργιῶν τῶν κυριάρχων των, νῦν ὅμως αὐτοδικαίως δύναται ν' ἀποκληθῶσιν ἢ κλείς τοῦ ἐμπορίου τῆς Κερκύρας, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ προπωλῆσῃ, νὰ προεξοφλήτῃ καὶ ἐν γένει νὰ ποιήσῃται συναλλαγὰς ἀνευ τῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου μεσιτεῦτεως Ἰσραηλίτου. Ἐψηλὴν θέσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ κατέχει ἐν Κερκύρα ὁ κ. Δαβὶδ Νακμίας, ὅστις ἐν εὐρείᾳ κλίμακι ἐκτελεῖ τραπεζικὰς ἐργασίας ἱκανῶς σπουδαίας. Ἡ βιομηχανία ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον θάινει προοδεύουσα ὑποθαλαπομένη ὑπ' αὐτῶν παντοιοτρόπως. Ὁ κ. Μωϋσῆς Λεύης ἴδρυσεν καὶ συντηρεῖ ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν ἐργοστάσιον ἀχυρίνων πύλων ἐξ οὗ προμηθεύονται πλεῖστα καταστήματα τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν. Οἱ κ.κ. Βενιαμὶν Λεύης καὶ Ἡλίας Φέρρος ἴδρυσαν ἐσχάτως ἐργοστάσιον ἀλεξιβροχίων καὶ ἀλεξηλίων, ἐν ᾧ ἐργάζεται ἀριθμὸς κορῶν καὶ γυναικῶν ἄξιος λόγου, ὁσημέραι αὐξάνων. Ἐκ τούτων καὶ μόνων ἐγκαταλείποντες ἄλλα μικρότερα βιομηχανικὰ καταστήματα οἷον ἐργοστάσια σάπωνος, ἀρωμάτων, κτλ., δυνάμεθα βεβαίως τὴν σημερινὴν πρόοδον νὰ ἴδωμεν καὶ τὴν μέλουσαν νὰ προεικασώμεν. Ἐκ τῶν διακεκριμένων ἐπιστημόνων εἰσὶν οἱ ἐξῆς· ὁ κ. Ἀβραῦμ Δε-Σέμος δικηγόρος, οἱ κ. Βίκτωρ Δε-Σέμος καὶ Βενιαμὶν Λεύης ἰατροὶ, ἀριθμοῦνται τέσσαρες ὑποδικηγόροι, Συμβελαιογράφοι δύο ἐν οἷς ὁ κ. Ἡλίας Φέρρος ἀδελφὸς τοῦ ἐν Ζακύνθῳ Ἰακώβ Φέρρου διακρινόμενου ἐπὶ τῇ ἐμπορικῇ συναλλαγῇ. Ὁ κ. Ἰωσήφ Ναχαμούλης διεύθυνει καὶ εἶναι κάτοχος τοῦ πλουσιωτέρου τυπογραφείου τῆς Κερκύρας. Τῆς δὲ ὑπολήψεως ἧς χαίρουσι παρὰ

τῷ λαῷ μαρτύριον ἢ ἐκλογή τῶν κ.κ. Βί-
κτωρος Δε-Σέμου καὶ Θεοφίλου Μόρδου ὡς
δημοτικῶν συμβούλων τῆς ἐνεστώσης περιό-
δου. Ἐν τῷ Γυμνασίῳ φοιτῶσι 3 ἢ 4 ἐν ᾧ
ἄλλη ἐποχῇ οὔτε μέχρι τοῦ Ἑλληνικοῦ
δὲν ἠδύναντο νὰ φθάσωσι πάντοτε ὑπὸ τῶν
προλήψεων ἐμποδιζόμενοι. Ἐν τῷ προτύπῳ
δημοτικῷ Σχολείῳ περὶ τοὺς 30 διηρημένους
κατὰ τὰς πέντε αὐτοῦ τάξεις. Ἐν τῷ Σχο-
λείῳ 3 ἢ 4. Γονεῖς τινες ἔχουσι τοὺς υἱούς
των εἰς τὰ Πρακτικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια
(Scuole e Istituti tencici) τῆς ἀλλοδαπῆς,
πρὸ πάντων τῆς Ἰταλίας. Ἐκδίδεται δὲ
καὶ λίαν περισπούδαστον ὡς πρὸς τὴν εἰδι-
κότητά του περιοδικὸν καλούμενον «Mosè»
περιλαμβάνον καὶ ἀναπτύσσον ἰδίᾳ ἰταλιστὶ
τὰς ἐν γένει ἐν ἀπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ τῶν
Ἰσραηλιτῶν προόδους, ὅπερ διευθύνει ὁ ἐ-
παξίως κατέχων τὴν ποιμενικὴν ράβδον κ.
Ἰωσήφ Ε. Λεύης, ἰδιαιτέροι δὲ συντάχται
εἰσὶν οἱ ἐπόμενοι ὁ κ. Μαϊμών Βεντούρας, ὅ-
στις καὶ τὸ σπουδαιότερον Ἰσραηλιτικὸν
σχολεῖον διευθύνει ἐν ᾧ κυρίως διδάσκεται
ἡ Ἑβραϊκὴ καὶ πλεῖστα ἄλλαι Εὐρωπαϊκαὶ
γλῶσσαι, ὁ εὐφύεστατος τῆς φιλολογίας
φοιτητῆς κ. Μεναχέμ Βελλέστης πρὸς δὲ
τούτοις καὶ καθολικοὶ ἐν οἷς καταλέγεται
ὁ δυτικὸς ἱερεὺς Perreau, ἔφορος τῆς ἐν
Πάρμα βιβλιοθήκης καὶ ἑβραϊολόγος ἀριστος.

Δευτέρα κατὰ τὸν πληθυσμὸν ἔρχεται ἡ
Χαλκὶς ἐν ἣ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ γράμμα-
τα καλλιεργοῦνται. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ διακρί-
νονται οἱ κ. Ἀσέρ Μοσχονᾶς, ὅστις καὶ ἔνορ-
κος τυγχάνει, καὶ Σιμαντὸς Σακῆς. Τὸν δὲ κ.
Βενιαμὶν Χαχαμάκη ἐξελέξατο ὁ δῆμος Χαλ-
κιδέων Πάρεδρον. Πέρισυ δ' ἐν τῇ τηλεγρα-
φικῇ Σχολῇ κ. Α. Μουρτζοῦχος δούς ἐξε-
τάσεις ἠξιώθη τοῦ πρώτου βαθμοῦ. Ἐπάρ-
χει αὐτόθι Γραμματοδιδασκαλεῖον ἰδρυθὲν
ὑπὸ τῆς Κυβερνήτεως καὶ διευθυνόμενον ὑ-
πὸ τοῦ Ραββίνου Μωυσῆ Σολομῶντος ἐν ᾧ
ἄνω τῶν 50 φοιτῶσιν, ἐπίσης πλεῖστοι νέοι
φοιτῶσιν ἐν τῷ Γυμνασίῳ, Σχολείῳ καὶ
ἰδιαιτέροις Σχολείοις.

Τρίτη κατὰ τὰς τάξιν ἔρχεται ἡ Ζάκυνθος,
ἥτις καὶ κατὰ πολὺ διαφέρει πασῶν τῶν
λοιπῶν ὡς πρὸς τὰς στενοτάτας σχέσεις τὰς
μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν. Ἄγ καὶ
συγκρινομένη πρὸς τὰς προειρηθείσας ὀλιγι-
στους κατοίκους Ἰσραηλίτας ἀριθμεῖ, ἐξ ὧν
οἱ πλεῖστοι φανοποιοὶ, ὅμως τὸ ἐμπόριον

καὶ ἡ βιομηχανία καὶ τὰ γράμματα καλλιερ-
γοῦνται. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ τὴν πρώτην θέσιν
κατέχουσιν οἱ κ.κ. Ἡλίας Λεύης καὶ Ἰακώβ
Φέρρος, οὔ μνεῖαν ἐποίησάμεθα καὶ ἐν τοῖς
ἀνωτέρω. Ἐπάρχει καὶ σαπανοποιεῖον ἀρκε-
τὸν σάπωνα ἐξάγον, οὔ κάτοχος εἶναι ὁ
Ρ. Λεύης. Ἐν τῷ Γυμνασίῳ εἷς, ἐν τῷ
Σχολείῳ τρεῖς, ἐν τῷ Προτύπῳ καὶ Δημο-
τικῷ καὶ ἄλλοις ιδιοσυντηρήτοις σχολείοις
ἄνω τῶν 10 φοιτῶσιν. Ἐπάρχει καὶ αὐτό-
θι Γραμματοδιδασκαλεῖον ἰδρυθὲν ἀπὸ τριῶν
ἤδη ἐτῶν διευθυνόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ φιλο-
πονεστάτου Ραββίνου τῆς κοινότητος Σο-
λομῶντος Λεύη καὶ συντηρούμενον δημοσίᾳ.
Οἱ δ' ἐν τούτῳ μαθηταὶ ἀνερχόμενοι εἰς 30
περίπου διδάσκονται Ἑλληνικὰ καὶ Ἑβραϊ-
κά. (1)

Εἶναι τῷ ὄντι ἀληθές, ὅτι πρῶτον ἔ-
πρεπε ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας
καὶ κατόπιν νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἐπαρχίας,
ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ πράγματα μᾶς ἠνάγκ-
ασαν νὰ χωρήσωμεν ἀντιστρόφως διότι καὶ
Ἀθῆναι εἶναι μὲν πρῶται καθ' ὅλα τῶν ἄλ-
λων μερῶν τῆς Ἑλλάδος οὐχὶ ὅμως καὶ
κατὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν ἐν ταύταις Ἰσραη-
λιτῶν. Καὶ ἐνταῦθα ἂν καὶ ὀλίγιστα οἰ-
κογένειαι ὑπάρχουσι, ἐν ταύταις διακρίνει τις
τὴν τάσιν τῆς προόδου. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ
διακρίνεται ὁ ἀπὸ τοῦ 1835 ἐν Ἀθήναις
ἐγκατασταθεὶς κ. Μάξ. Ροτσίλιδ τοῦ ὁποῖου
ὁ μικρότερος υἱὸς κ. Κάρολος διευθύνει πά-
σας τὰς ἐργασίας τοῦ πατρός του, ὁ ἄλλως
τε γνωστὸς καὶ διακρινόμενος ἐπὶ εὐπροση-
γορία καὶ ἐλευθεριότητι, ὁ μεγαλύτερος υἱὸς
κ. Αὐγουστος ἐν Πειραιεὶ ἰδρυσε ἀπὸ ὀκταε-
τίας Καρφοβελονοποιεῖον ἐνθα ἐργάζονται 25
ἐργάται, ἐν τῷ ἰδίῳ ἐργοστασίῳ καὶ διὰ τῆς
ἰδίας ἀτμομηχανῆς ἐργάζεται πριστήριον,
παγοποιεῖον παράγον ἐτησίως 27000 χιλιό-
γραμμα πάγου καὶ ζυθοποιεῖον. (2) Εἰς τὰ
διάφορα Γυμνάσια, Σχολεῖα καὶ τοῦ Λαοῦ
Σχολὰς φοιτῶσι σχεδὸν πάντες οἱ παῖδες.
Ἀπὸ τριετίας ἤδη ἔλαβε τὸ πτυχίον τοῦ
Ἀρσακείου ἡ Δ.ς Λευκὰς Σκινεζὲ διδάσκου-
σα ἐν τῷ ιδιοσυντηρητῷ Σχολείῳ τῆς Κ.α.ς
Χίλ. Ἐπίσης διακρίνεται ἐν τῷ Ἀρσακείῳ
ἡ Δ.ι.ς Ἐσθῆρ Φόρτε.

Ἐν τῷ Παιδαγωγικῷ Σχολείῳ φοιτῶσι 5 εἰς τὴν

(1) Ἀπόσης δὲ τῆς ἐν Ζάκυνθῳ κοινότητος ἀντιπρό-
σωπος εἶναι ὁ κ. Σαββαθάς Κονελλιάνος.

(2) Βλ. Ἐγχολ. Ἡμερολ. Μ. Η. Πανᾶ 1885 σελ. 208.

Νομικήν δύω, εἰς τὴν φιλολογίαν εἰς καὶ εἰς τὴν ἰατρικὴν ὁ πρὸ ἡμερῶν διὰ τοῦ ἐπιζήλου βαθμοῦ «ἀρίστα» ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ κ. Ραφαὴλ Κόρης.

*
* *

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, σαφῶς νομίζω, καταδεικνύεται ἡ πρόοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἢ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηρηθεῖσα ἐν Ἑλλάδι. Τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ ὁσημέραι αὐγάζοντα τὰς κοινωνίας καταργοῦσι τὰς ὀλεθρίας προλήψεις. Ἡ ἐξαφάνισις τῶν προλήψεων ἐπιφέρει τὴν συγχρότησιν εὐχερῆ· καὶ αὕτη εἶνε ἐν τῶν στοιχείων τῆς παρατηρηθείσης προόδου, προόδου, ἣτις ἄγει ἡμᾶς νὰ ἐλπίζωμεν πολλὰ παρά τῆς ἄλλοτε παραγκωνιζομένης καὶ ἀφανῶς φθινούσης φυλῆς. Τῷ ὄντι, παραβάλλοντες τὰς δύο ἐποχὰς καὶ καταδείξαντες τὴν καταπληκτικὴν πρόοδον τῶν τελευταίων ἐτῶν, κατεστήσαμεν δῆλον ὅτι καὶ δύναμις καὶ τάσις πολλὴ ἐνυπάρχει. Διὰ τοῦτο δὲν θὰ φανῶμεν ἴσως παραδοξολόγοι τελευταῖον καὶ μωροὶ, προτρέποντες τοὺς Ἰσραηλίτας εἰς τὴν μετὰ θάρρους ἐξακολούθησιν τῆς λαμπρᾶς ὁδοῦ, ἣν ἀπὸ τινος πάνυ ἀξιεπαίνως οἱ πλεῖστοι ἐτράπησαν.

Εἶθε νὰ ἔλθῃ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ κοινὴ μήτηρ Ἑλλάς ν' ἀριθμῆ μετὰ τῶν πρώτων τέκνων καὶ Ἰσραηλίτας.

Τὸ εὐχόμεθα καὶ τὸ ἐλπίζομεν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰαννουαρίου 1885.

ΑΒΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ |

Εἰς Φιλέλληνας.

Εἰς τὴν κοινωνίαν ὑπάρχουσι ἄνθρωποι ὧν ἡ ὑπαρξίς εἶνε πολῦτιμος, καὶ, μετὰ θάνατον, ἡ δὴ μνήμη ἔχει ἀγήρω τιμὴν. Καθ' ἕνα ἐκάστου τιμίου πολίτου εἶνε νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς ἀνθρώπους τούτους. Ἄν ὅμως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἦνε τέκνα τῆς αὐτῆς πατρίδος, ἀλλὰ συνέδεσαν τὸ ὄνομα αὐτῶν μετ' ἄλλης πατρίδος, τότε δὲν πρέπει μόνον νὰ τοὺς ἐκτιμῶμεν ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς λατρεύωμεν. Τὴν λατρείαν ταύτην ἀφαιλομεν μόνον, ὅταν τὴν δευτέραν πατρίδα τὴν ὑπηρετοῦσιν εἰλικρινῶς καὶ εὐσυνειδήτως· ὅταν ἡ ἀγάπη τῶν πρὸς τοὺς πολίτας τῆς δευτέρας πατρίδος δὲν ἦνε ἰησοῦτικὴ ὅταν δὲν προσπαθοῦσι νὰ ἐφελύσωσι τὴν

εὐνοίαν καὶ φήμην διὰ ἀγρυπτιῶν καὶ κολακειῶν· ὅταν δὲν δηλητηριάζωσι τὰς νεαρὰς καρδίας μὲ ἀρχὰς καὶ ιδέας, δυναμμένας νὰ βλάψωσι τὴν πατρίδα τῶν φιλοξενούντων.

Ἡ Ἑλλάς ὑπῆρξε καὶ εἶνε τόπος φιλοξενίας. Ἐκ τῶν ξένων ἀφελήθη, ἀλλὰ καὶ ὑπέστη ζημίας. Ἡ Ἑλλάς ἔχει, ὡς ὅλα τὰ ἔθνη, τοὺς ἐχθροὺς, οὓς γνωρίζομεν, ἀλλὰ ἔχει φίλους, ἐξ ὧν οἱ μὲν εἶνε εἰλικρινεῖς οἱ δὲ ὑπουλοὶ, καίμονον χάριν τῶν συμφερόντων λέγουσιν ὅτι εἶνε φιλέλληνες. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀνθρωπάκια εἶνε χείρονα τῶν κεκηρυγμένων ἐχθρῶν μας.

Μεταξὺ ὅμως τῶν καλῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος συγκαταλέγεται ὁ ἰταλὸς Σαβεριανὸς Φογάτσης (Saveriano Fogacci), ὅστις ἀπεβίωσε τῇ πρώτῃ τοῦ λήξαντος Φεβρουαρίου ἐν Ἀγκῶνι.

Ὁ Φογάτσης ἐγεννήθη ἐν Ἀγκῶνι, τῇ 23 Αὐγούστου, τοῦ ἔτους 1803, ἐξ εὐπάρων γονέων, ἐπὶ ἀρετῇ διακριθέντων. Ἔσχε δὲ τὸ ἀτύχημα νὰ σφεθῆ τοῦ πατρὸς ἐνῶ ἦτο ἔτι νήπιον, καὶ οὕτως εὗρέθη εἰς θῆσον οὐχὶ καλὴν ἢ ἐνάρετος οἰκογένεια αὐτοῦ. Ἡ πρὸς τὰ γράμματα κλίσις τοῦ ἦτο μεγίστη. Ἐγκαίρως εἶχε δεῖξει ζωηρὸν χαρακτῆρα καὶ αἰσθήματα λίαν φιλελεύθερα. Διδαχθεὶς τὰ πρώτα γράμματα, ἐμαθήτευσεν ἔπειτα παρὰ τοῖς ἱερεῦσιν. Εἶχον κλείσει αὐτὸν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἱεροσπουδαστήριον (seminario vescovile) τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ μεῖρακιον δὲν εὐχαρισεῖτο εἰς τὰς παραδόσεις τῶν ἱερέων, ἐπειδὴ ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ φιλελεύθεροι αὐτοῦ ιδέαι δὲν συνεφώνουν μετ' ἐκείνων τῶν διδασκάλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐδυσσαρεσεῖτο νὰ φορῆ τὸ ἱερατικὸν σχῆμα. Τούτου ἕνεκα εἰκοσαετῆς γενόμενος, ἐδραπέτευσε τοῦ ἱεροσπουδαστηρίου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν θῆσον αὐτοῦ εἰς Βολωνίαν, λοχαγὸν ὄντα εἰς τὸν τοῦ Πάπα στρατόν. Τότε προὔτιμησε νὰ γίνῃ στρατιώτης. Βεβαίως, κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον, ἡ Ἰταλία εἶχεν ἀνάγκην στρατιωτῶν καὶ οὐχὶ ἱερέων, στρατιωτῶν ἐχόντων αἰσθήματα εὐγενῆ, ἴνα, ἐπελθούσης τῆς ὕρας, νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἐνώτητος. Ἐνεκα τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἰκανότητός του, ταχέως ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ἀπὸ τοῦ 1814 ἕως τοῦ 1859 ἡ ἱστορία τῆς Ἰταλίας ἔχει σελίδας πλήρεις περιπετειῶν, δακρύων· σελίδας, αἵτινες ἀπεθανάτισαν τὸ θάρρος καὶ τὸν ἥρωϊσμόν φιλοπατρίδων τινῶν, καὶ τὴν χαμέρπειαν, τὴν δουλοφροσύνην πλείων. Ὑπάρχουσι σελίδες, δι' ὧν τὸ ὄνομα τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ Πάπα δὲν περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄν ὅμως ὑπάρχουσι πάντοτε ἄνθρωποι, οἵτινες πιέζουσι τὴν ἀνθρωπότητα καὶ θυσιάζουσι τὴν ἰδίαν πατρίδα ἕνεκα συμφερόντων, ὑπάρχουσι ὅμως πάντοτε καὶ εὐγενεῖς ὑπάδξεις, αἵτινες

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1.Σ3.Υ1.Φ6.0040